

Fågelinventering i vassområden i Oxelösunds kommun 2015

Oxelösund

Statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt är medfinansierare för genomförandet av detta projekt.

Under 2015 har Fågelföreningen Tärnan Nyköping/Oxelösund på uppdrag av Oxelösunds kommun, med ekonomisk bidrag från LONA - Lokala Naturvårdssatsningen, utfört en fågelinventering i 14 vassområden inom Oxelösunds kommuns gränser. Uppdraget har utförts av Björn Johansson, sammanställning av Jan Gustafsson. På nedanstående karta visas alla områden med siffror från 1 - 14. På följande sidor redovisas resultatet, och till slut visas ett antal kartor över varje område och var respektive art som noterats har hävdats revir.

Sammanfattning

Oxelösunds vassområden hyser flera olika arter av vassberoende fåglar. Den art som fanns i nästan alla inventeringsområden var rörsångare. Året har också präglats av flera ovanligare arter som hävdats revir, busksångare, trastsångare och flera kärrsångare.

De viktigaste vassområdena ur fågelsynpunkt har varit Djursgraven, Jagersösundet, Knapskär - Duvholmen Brannäsaviken och Lastudden - Vivesta glö. Flera av områdena har potential till att bli ännu bättre med vissa åtgärder, till dessa hör Stjärnholmsviken, Lastudden - Vivesta glö och Knapskär - Duvholmen - Brannäsaviken.

Några områden kan också med fördel skyltas upp med informationstavla om områdets höga naturvärden, t.ex. Stjärnholmsviken med omgivande lövskogsområden.

Med föreslagna åtgärder/icke åtgärder kommer dessa lokaler att ha höga naturvärden under många år framöver.

Stjärnholmsviken, område 1.

Viken delas av Oxelösunds- och Nyköpings kommun, inventeringen av vasslevande fåglar har enbart utförts i Oxelösundsdelens.

Vassen hyste inga simmande fåglar som hävdade revir under inventeringen. Vassen är revirplats för flera arter, området är ett av de revirtätaste av kommunens vassområden. I vassen finns kärrsångare (3 revir), rörsångare (7 revir), sävsångare (1 revir) och sävsparv (3 revir). Här finns i kantzonen även enkelbeckasin med 2 revir.

Området innanför vassen, strandängarna, skulle kunna göras mer ”fågelvänliga” om ett mer koncentrerat bete runt hela viken utfördes. Vassen bör hållas intakt förutom det eventuella bete som utförs från strandängssidan, vilket skulle göra området till ett av Oxelösunds intressantaste strandäng-vass-vattenyta-områden.

Informationstavla om naturvärdena vid området skulle kunna placeras i anslutning till Stjärnholms slott och vid någon av de utsiktsplatser som finns på södra sidan av viken.

Lastudden – Vivesta glö, område 2.

Två vassområden i Fiskarstuguviken, centralt ligger Strandudden.

Vid inventeringen fanns det en koloni med 4 par av skäggdopping i vassområdet innanför Lastudden och 1 par vid Vivesta glö. Området innehöll även 3 par av sothöna. Av sjungande tättingar fanns enbart tre arter vid inventeringstillfällena, men i gengäld var det i stället en riktigt ovanlig art som höll revir, vid Vivesta glö fanns arten busksångare. Arten upptäcks enbart med enstaka exemplar i Sörmlands län varje år. I området fanns även kärrsångare (1 revir) och rörsångare (2 revir).

De båda vassområdena och strandängskanterna innanför Lastudden och Vivesta glö har genom åren visat sig vara lite av en magnet för ovanligare fågelarter. De båda områdena, vassen i kombination med gräsområden med buskar har visat sig vara Oxelösunds i särklass bästa lokal för nattsjungande fågelarter.

Vassen vid Lastudden är en av Oxelösunds bästa lokaler för häckande skäggdopping.

Inga åtgärder bör göras i vassarna, enbart hänsynsfull slyröjning bör ske då och då i zonen mot gräsmarkerna för att dessa inte får växa igen helt.

*Busksångare, inte den vid område 2.
Foto Mauri Karlsberg.*

Badudden och vassen österut, område 3.

En liten smal vassremsa fram till sommarstugeområdet.

Enbart två arter hävdade revir i vassen. Rörsångare (3 revir) och sävsparv (1 revir).

Vassen är ej betydelsefull för häckande fåglar, vassröjning kan utföras vid behov under senhösten.

Knapskär – Duvholmen – Brannäsaviken, område 4.

Två vassområden, norr och nordost om gården Aspa. Ett av Oxelösunds större vassområden.

Då området är förhållandevis stort så är detta också ett av kommunens viktigaste vassområden, 7 arter hävdade revir. Som sig bör så var rörsångare (6 revir) talrikast, sävsparv (3 revir), kärrsångare (2 revir), näktergal (1 revir), rosenfink (1 revir), trastsångare (1 revir) och skäggdopping (2 revir). Området hyste trastsångare och rosenfink vilket blev de enda i alla 14 inventeringsområdena.

Åtgärder i detta område är enbart i kantzonen mot torrare mark och att man där inte skall låta sly och buskage ta överhand. I vassen bör inga bryggor eller andra röjningar utföras mer än underhåll på redan befintlig byggnation.

*Rosenfink.
Foto Mauri Karlsberg.*

*Trastsångare.
Foto Pekka Palsa.*

Ängsviken, område 5.

Viken som är en av de yttersta på Brannäshalvön.

Viken hyste 3 arter som hävdade revir, rörsångare (3 revir), sävparv (2 revir) och kärrsångare (1 revir). Inga häckande eller revir av simmande fåglar.

Området hyste förr i tiden en större koloni av skäggdopping. Kan vara så att arten påverkas starkt av hur isarna har påverkat den gamla fjolårsvassen.

Lämplig plats att komplettera med knip/storskrake-holkar, inga vassröjningar bör göras här.

Simpan, område 6.

En liten vass, sydväst om Ljungholmen.

Endast två arter noterades här, kärrsångare (1 revir) och rörsångare (1 revir).

Vassen är ej betydelsefull för häckande fåglar, vassröjning kan utföras vid behov under senhösten.

Södersviken, område 7.

Vassområde i norra delen av viken, inom Femöre naturreservat.

Fjolårsvassen hade röjts, inga fåglar noterades i denna del. I södra delen fanns en vassrugge kvar vid en brygga och här fanns rörsångare (1 revir).

Vassen är ej betydelsefull för häckande fåglar, vassröjning kan utföras vid behov under senhösten. Enbart en frågeställning om vassen skall få röjas i naturreservatet när ingen sådan skrivning finns i reservatsföreskrifterna.

Västersviken, område 8.

Ett mindre vassområde norr om Väster Femöre gård.

Endast rörsångare (1 revir) noterades vid inventeringen.

Vassen är ej betydelsefull för häckande fåglar, vassröjning kan utföras vid behov under senhösten.

Oxelösunds kanotklubb (vassarna intill klubbhuset), område 9.

Vassområdet sydväst om klubbhuset och vassen nordost om densamma.

Endast rörsångare (2 revir) noterades vid inventeringen.

Vassen är ej betydelsefull för häckande fåglar, vassröjning kan utföras vid behov under senhösten.

Stenviksbadet, vassarna väster ut, område 10.

Vassområdet från badplatsen och västerut, fram till fastigheterna som heter Båtsmannen.

Fem arter noterades här, och som vanligt var det rörsångare (3 revir) som var talrikast, näktergal (1 revir), sävparv (1 revir), sothöna (1 revir) och skäggdopping (2 revir).

Viss vassröjning kan tillåtas här i området närmast badplatsen, men man måste vara medveten om att när man tar bort vass intill gräsmatteyta då samtidigt gör platsen mer attraktiv för betande vitkindade gäss. I övrigt bör inga åtgärder göras förutom underhåll av redan befintlig byggnation i anslutning till vassen.

Ramdalens småbåtshamn, vassarna sydost, område 11.

Ett smalt vassbälte mot sydost från småbåtshamnen, utmed den gångväg som finns här.

Skäggdopping (2 revir) och sothöna (1 revir) precis i kanten av gångvägen, samt rörsångare (1 revir) och näktergal (1 revir) nedanför fastigheterna som heter Båtsmannen.

Vassen är ej betydelsefull för häckande fåglar, vassröjning kan utföras vid behov under senhösten.

Jogersösundet, väster om Jogersöbron, område 12.

Ett smalt sund, med ett bredare vassbälte i söder och smalt vassbälte i norr.

Ett av de rikare/fågeltätaste vassområdena i kommunen, här fanns under inventeringen 5 arter. Knölsvan (1 revir), skäggdopping (3 revir), sothöna (4 revir), rörsångare (5 revir) och sävsparv (3 revir).

Inga åtgärder bör göras här men man bör se till att hastighetsbegränsningen för båtar är låg, bör inte överstiga 5 knop för att minska vågor till de häckande simmande fåglarnas bon som finns i vassarna.

*Sothöna.
Foto Mauri Karlsberg.*

Djursgraven, område 13.

En vassvik med småbåtshamn i västra delen.

Den i särklass bästa vassviken i Oxelösund. Här fanns 7 arter. En riktigt stor koloni av skäggdopping (14 revir) dominerar, tillsammans med sothöna (5 revir) och knölsvan (1 revir) samt kanadagås (1 revir). Av tättingarna var som vanligt rörsångare (7 revir) talrikast, sävsparv (4 revir) och kärrsångare (1 revir).

Inga vassåtgärder bör göras här. Enbart röjning vid behov vid bryggorna. Inga ytterligare anläggningar bör göras, endast underhåll av befintlig byggnation. Hastighetsbegränsning bör finnas här, för att minska vågor till de häckande simmande fåglarnas bon som finns i vassarna

*Skäggdopping.
Foto Mauri Karlsberg.*

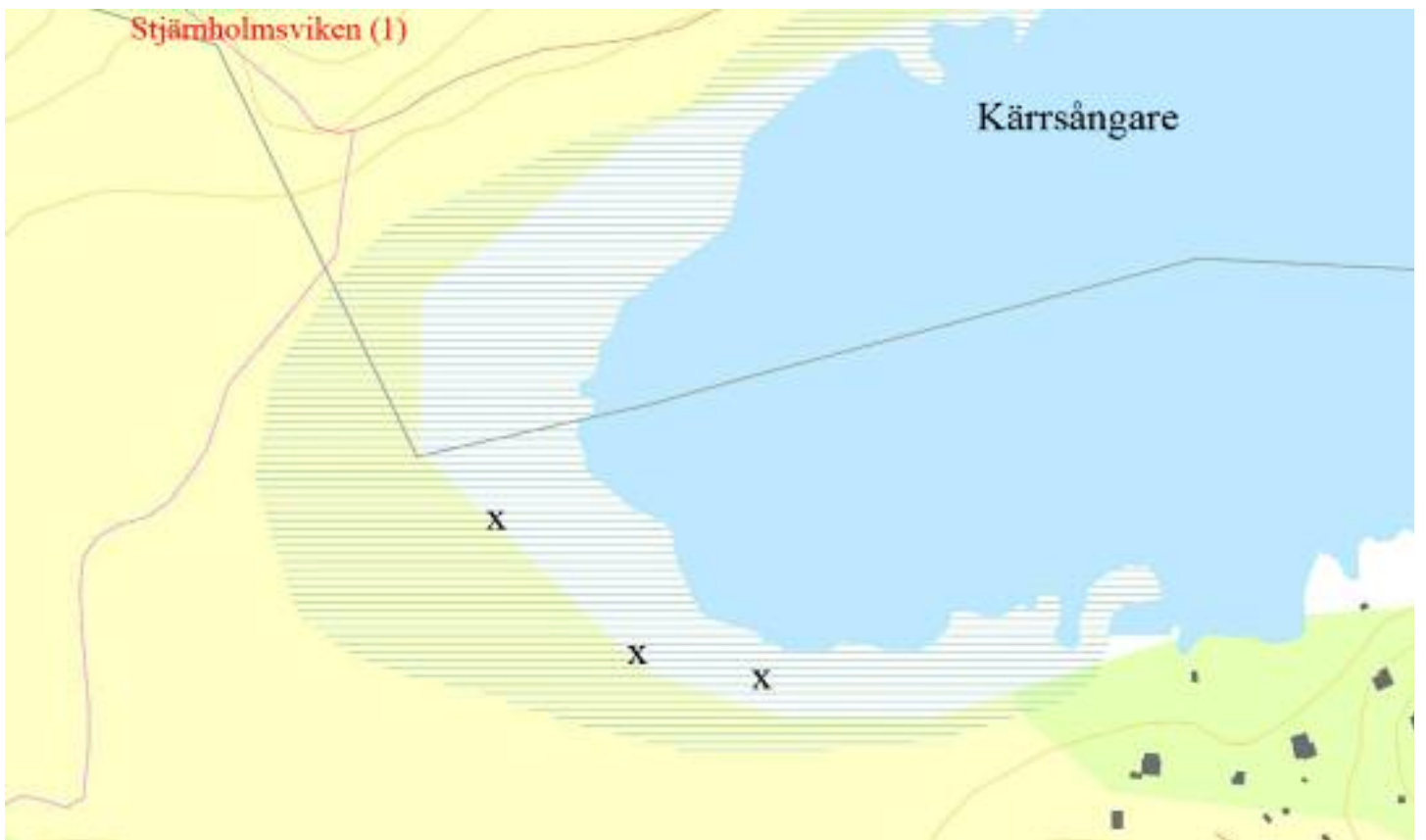
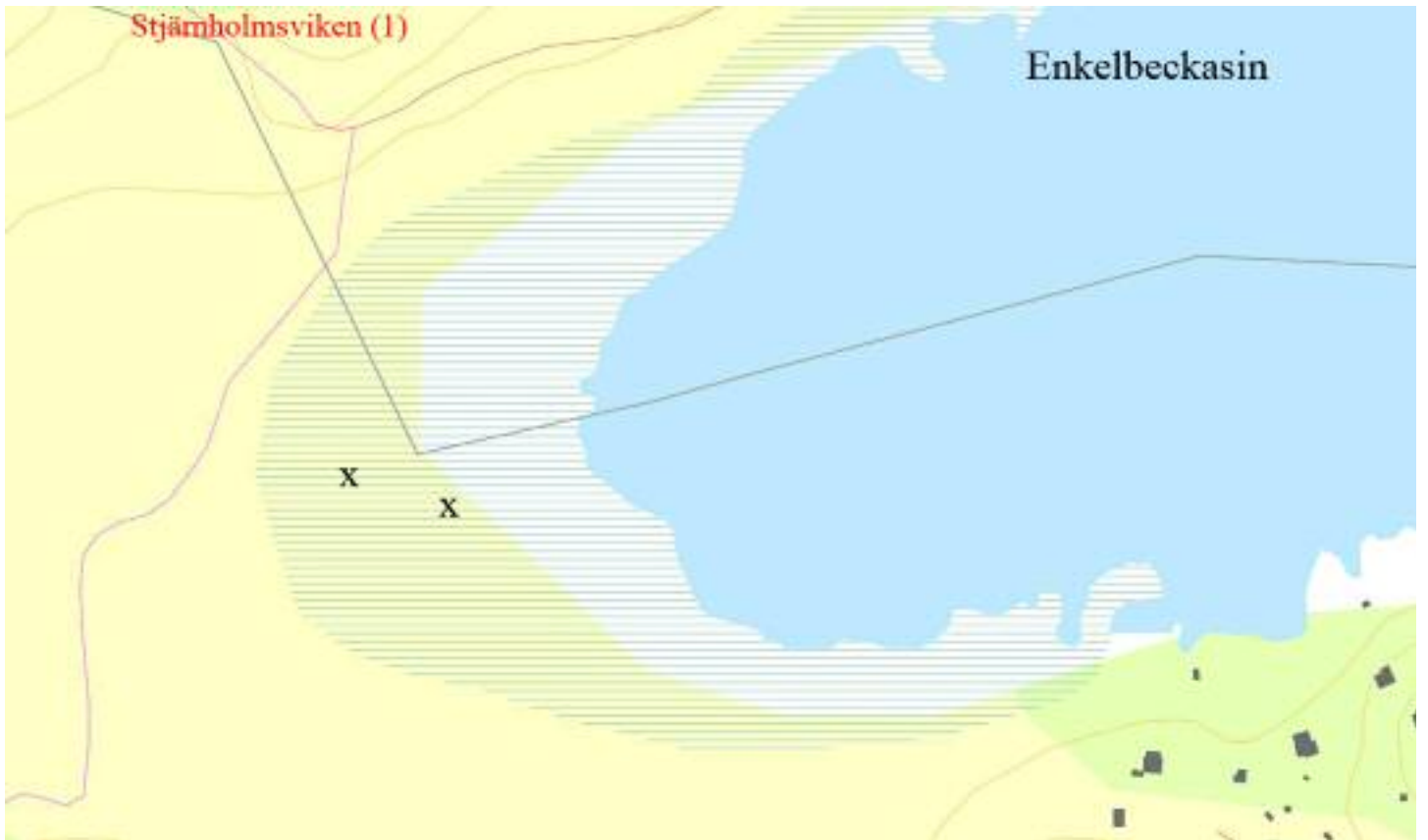
Danviken, område 14.

En mindre vik in mot en badstrand, badstranden omges av vass.

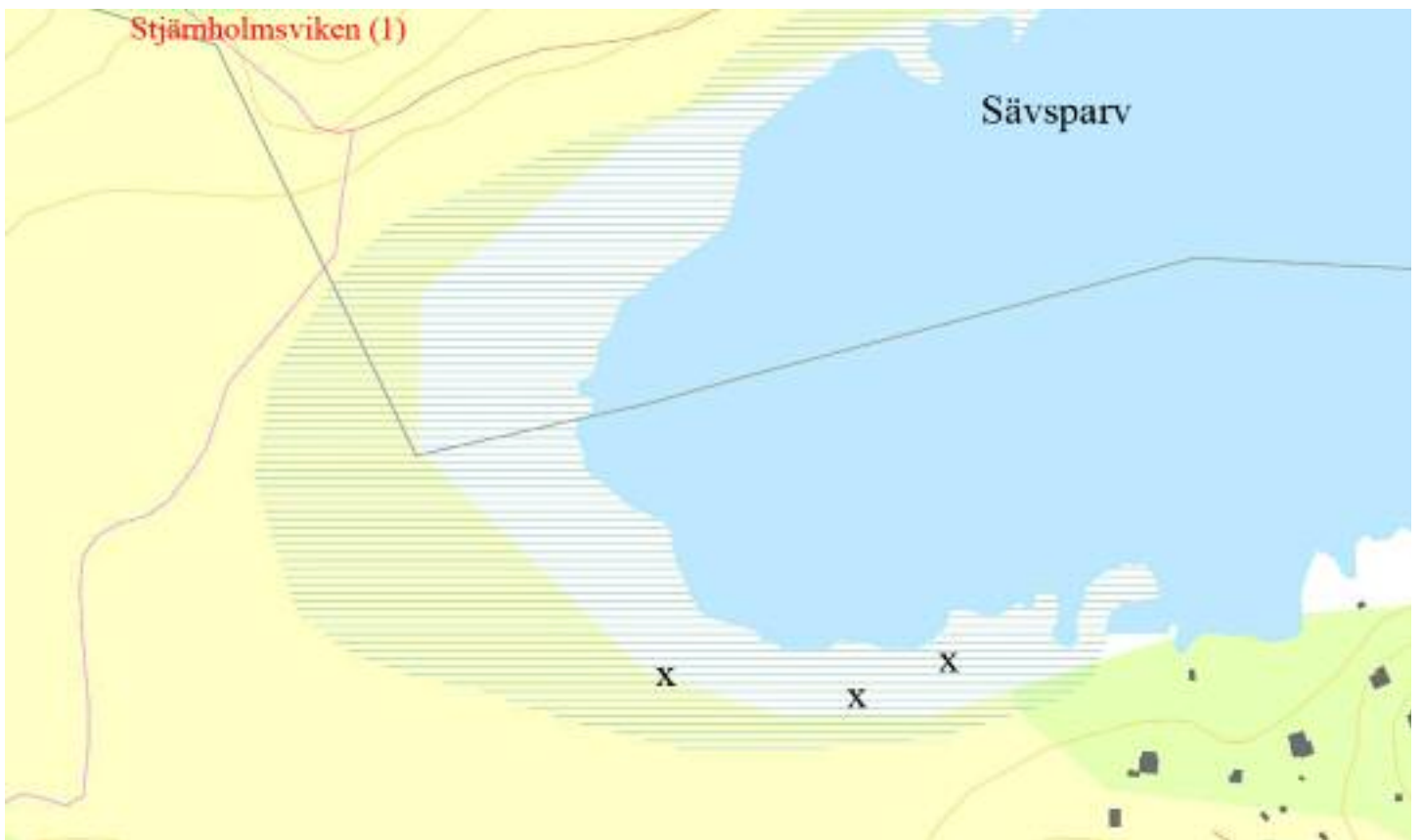
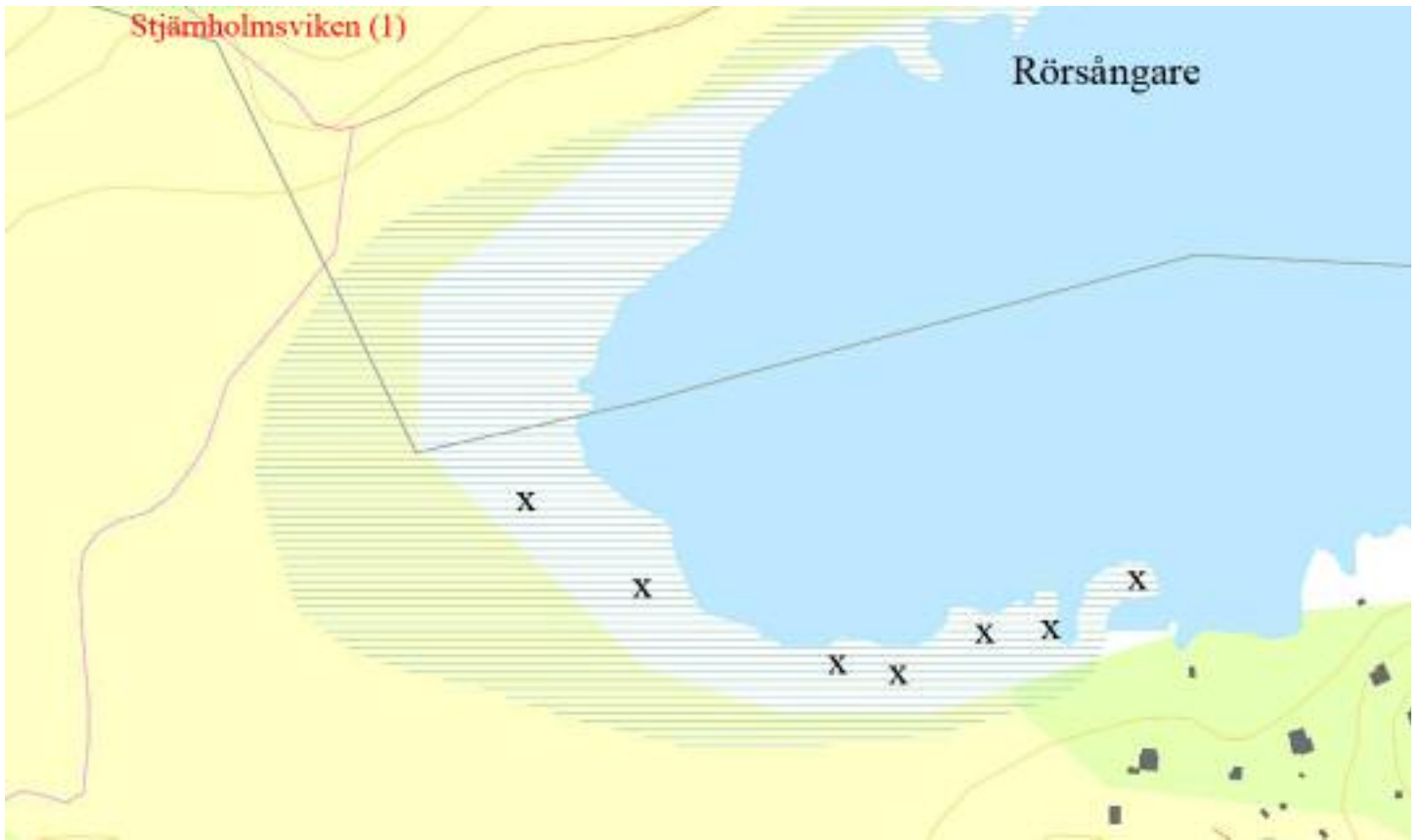
Vassen röjs av de boende i området för att den inte skall ta över badplatsen.

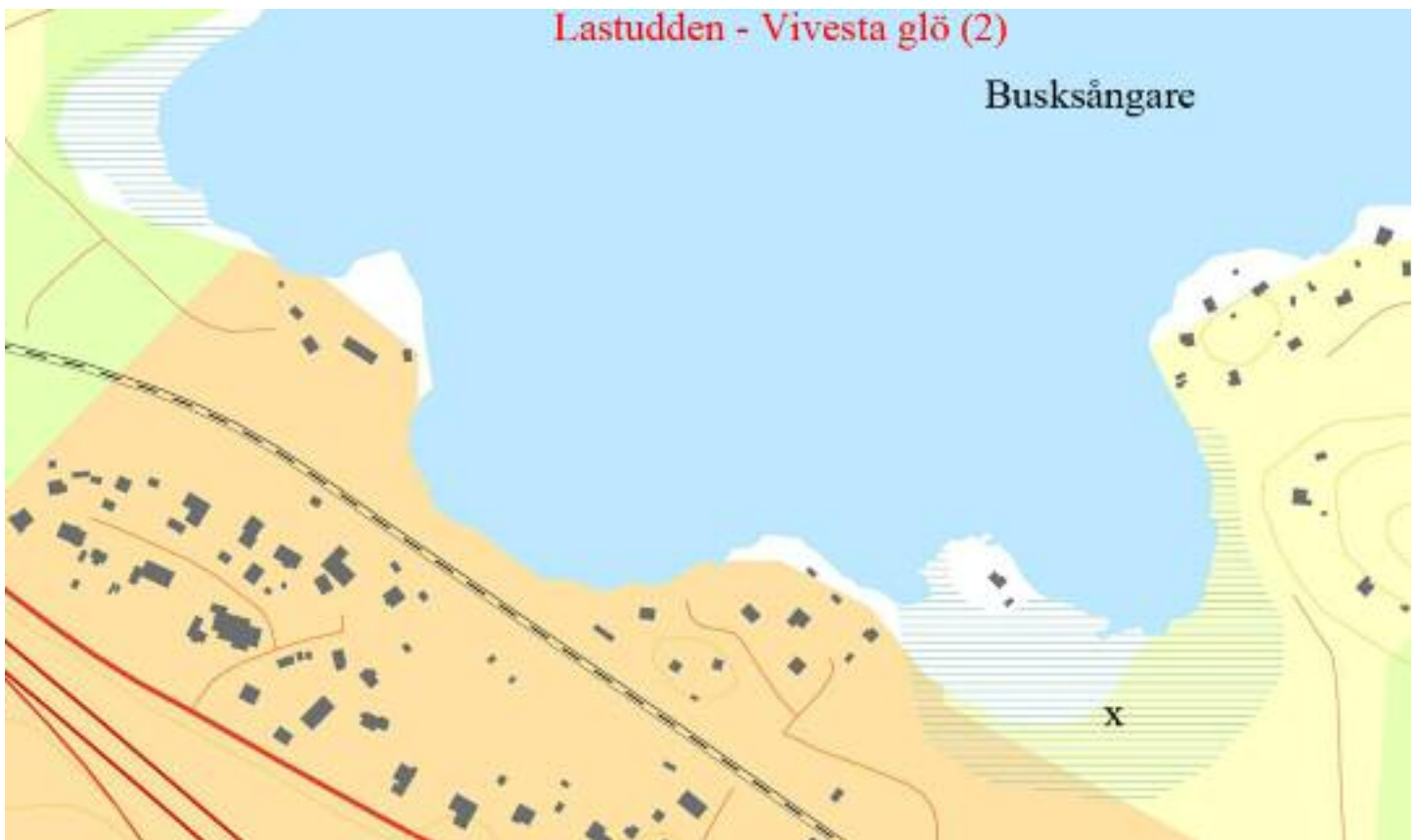
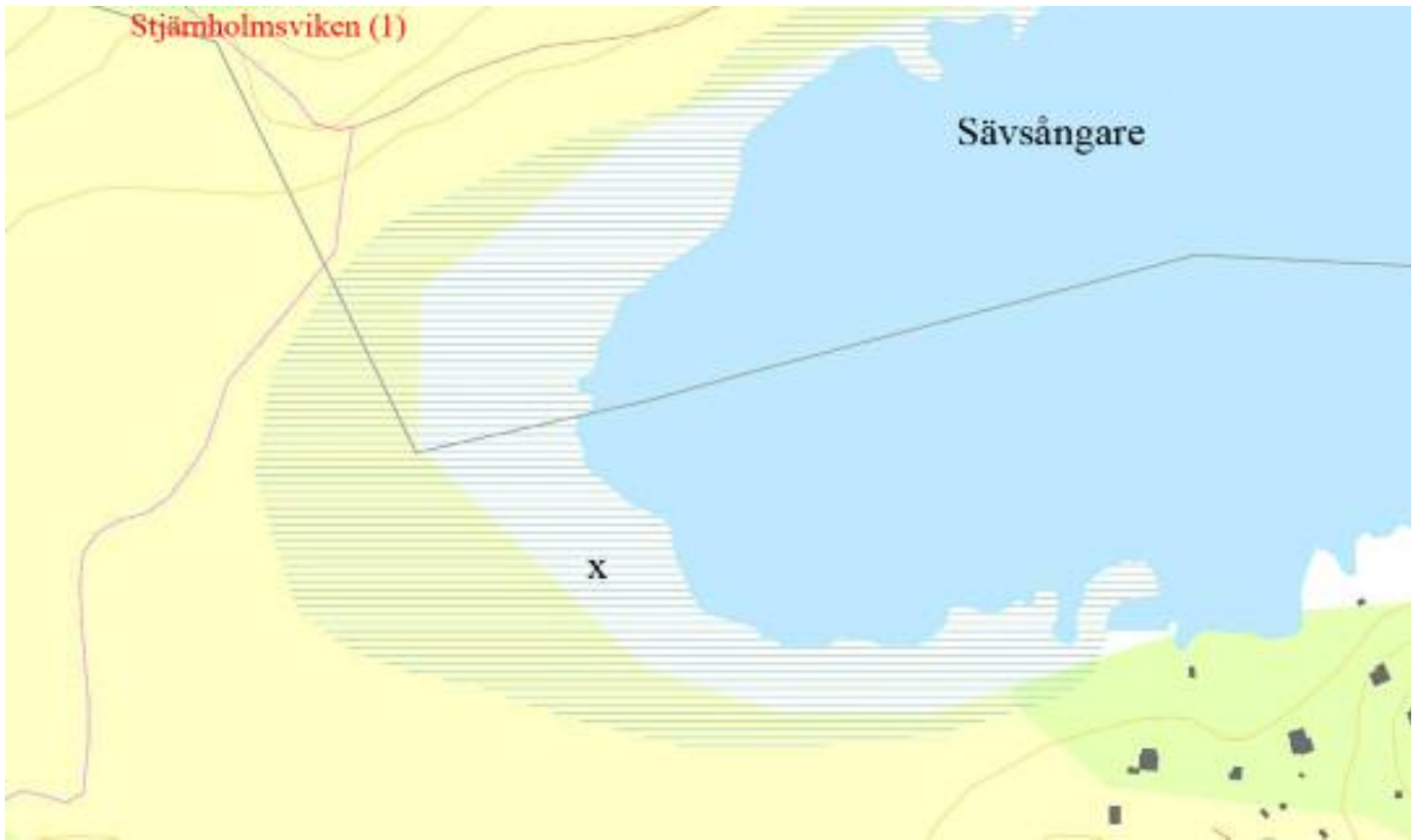
Vid inventeringen fanns enbart lite vass, då åtgärder och is tagit bort gammal vass. Endast sothöna (1 revir) noterades vid inventeringen.

Vassen är ej betydelsefull för häckande fåglar, vassröjning kan utföras vid behov under senhösten.

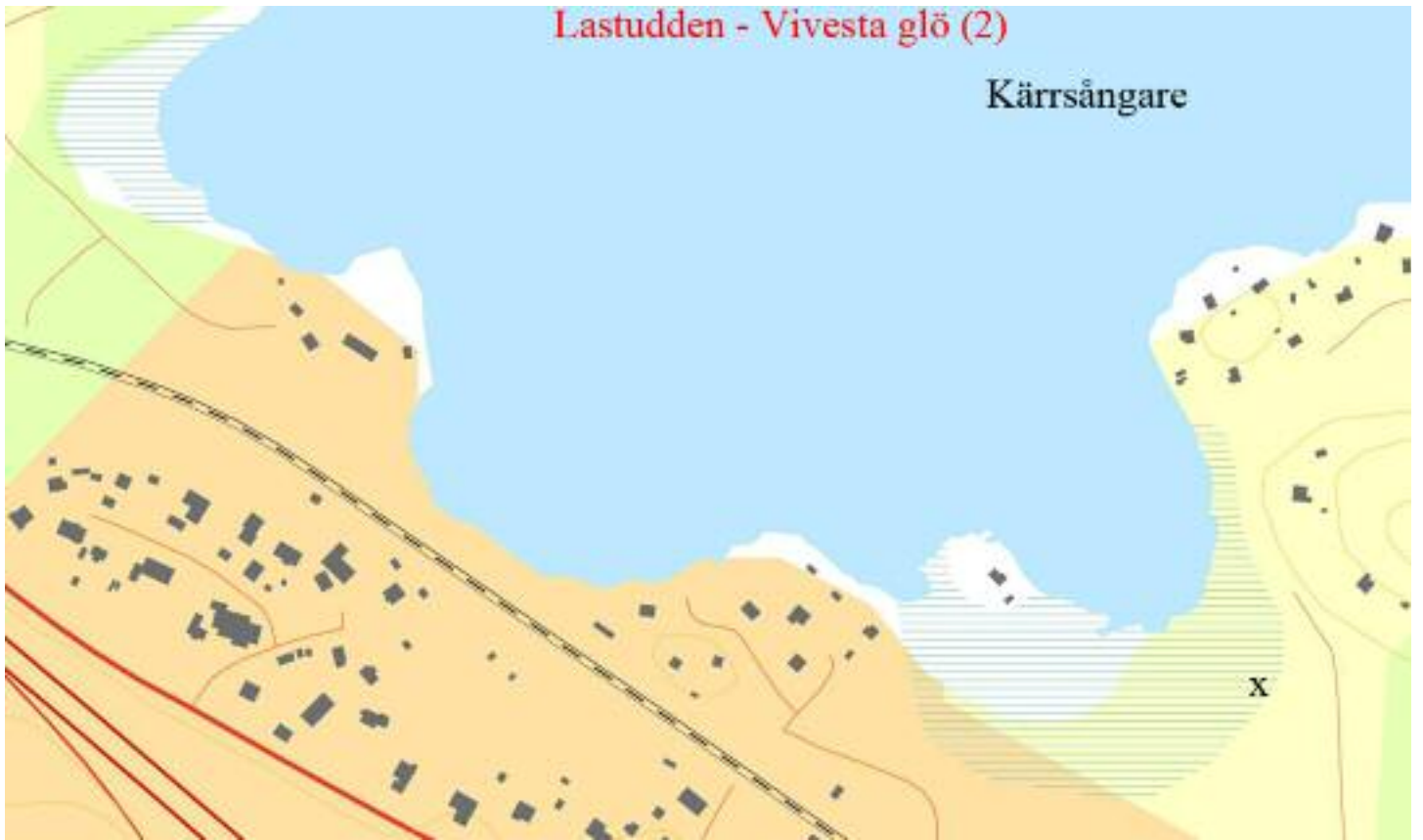

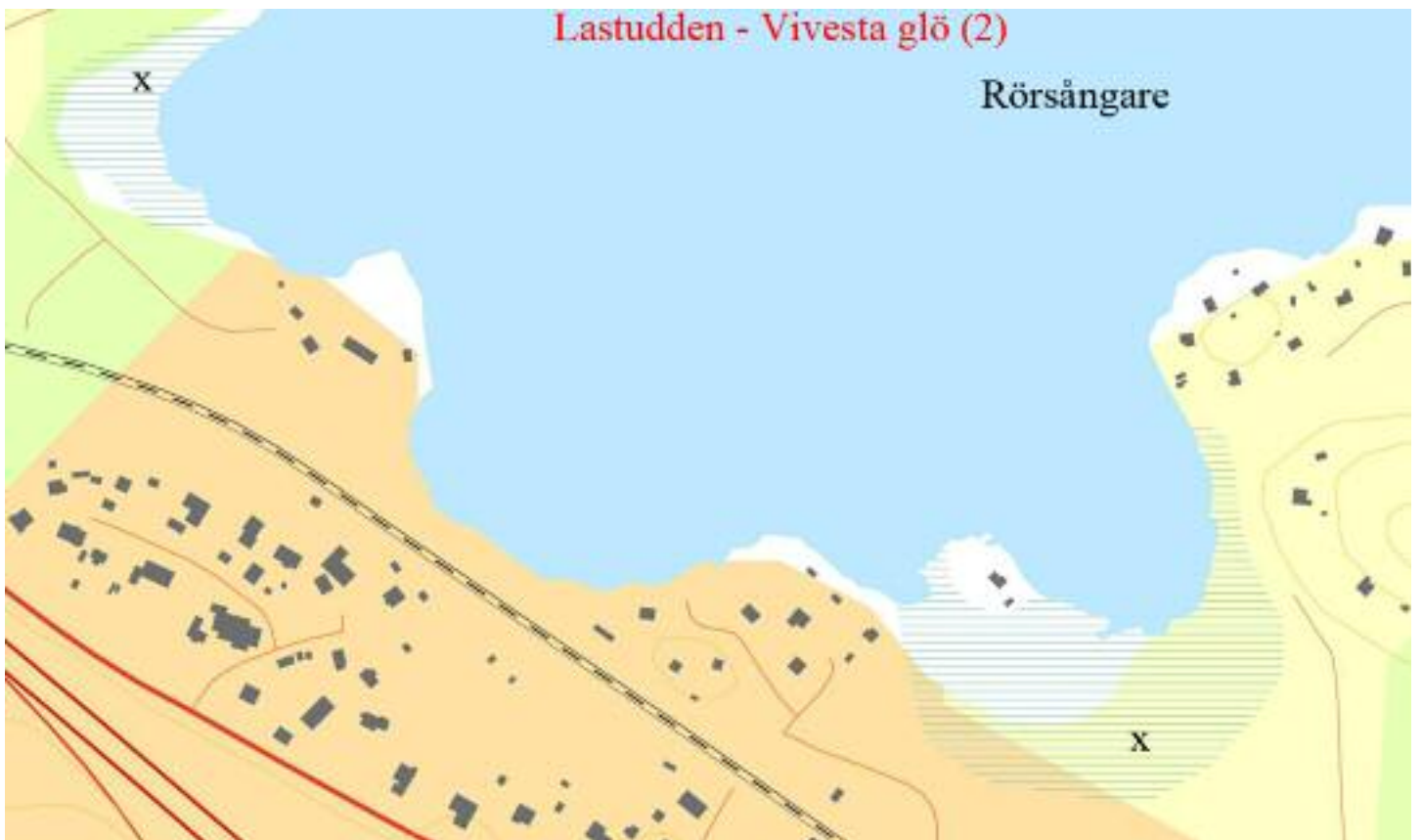
Lastudden - Vivesta glö (2)

Kärrensångare

Lastudden - Vivesta glö (2)

Rörsångare

Lastudden - Vivesta glö (2)

Skäggdopping

Lastudden - Vivesta glö (2)

Sothöna

Badudden - och en bit österut (3)

Rörsångare

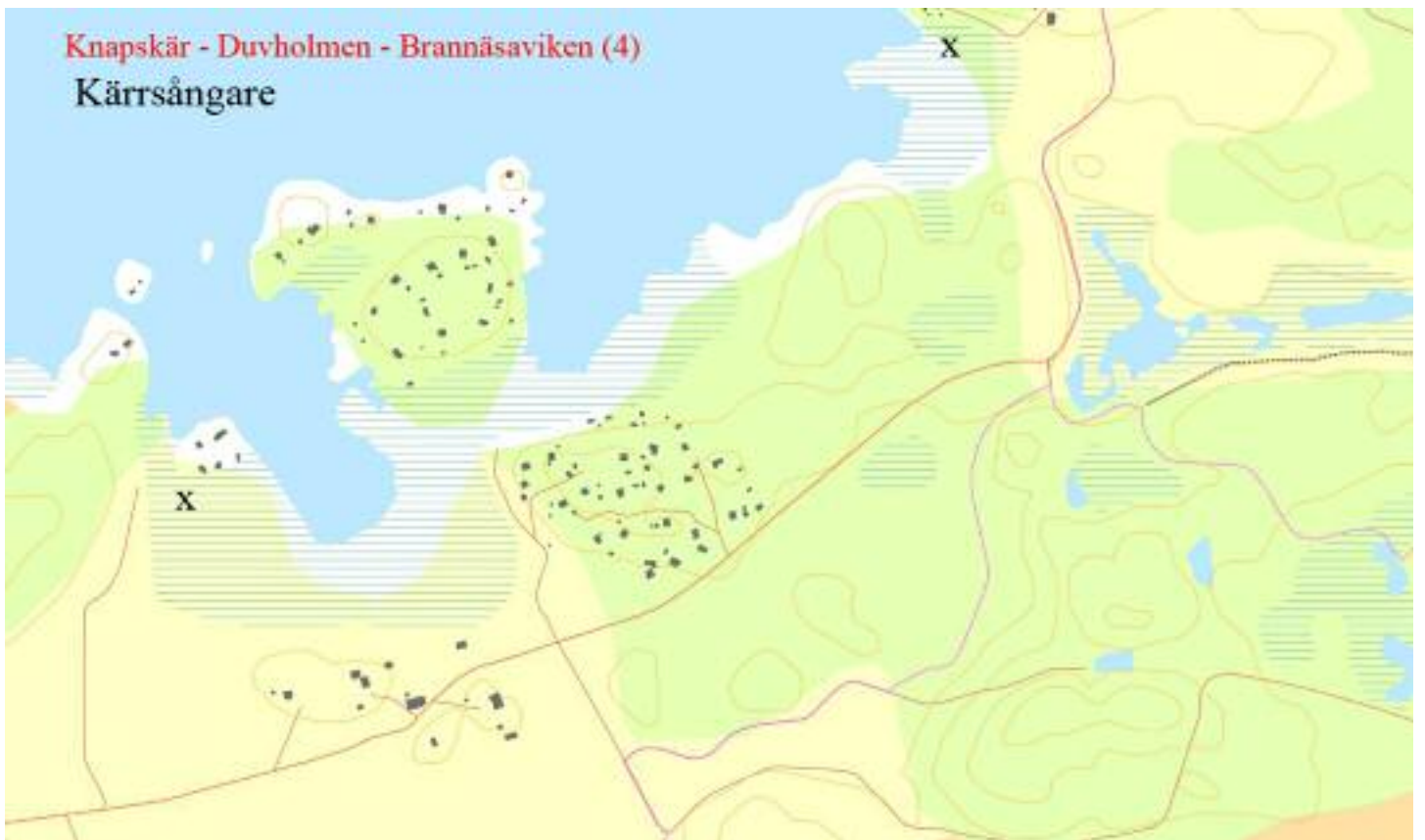
Badudden - och en bit österut (3)

Sävspärv

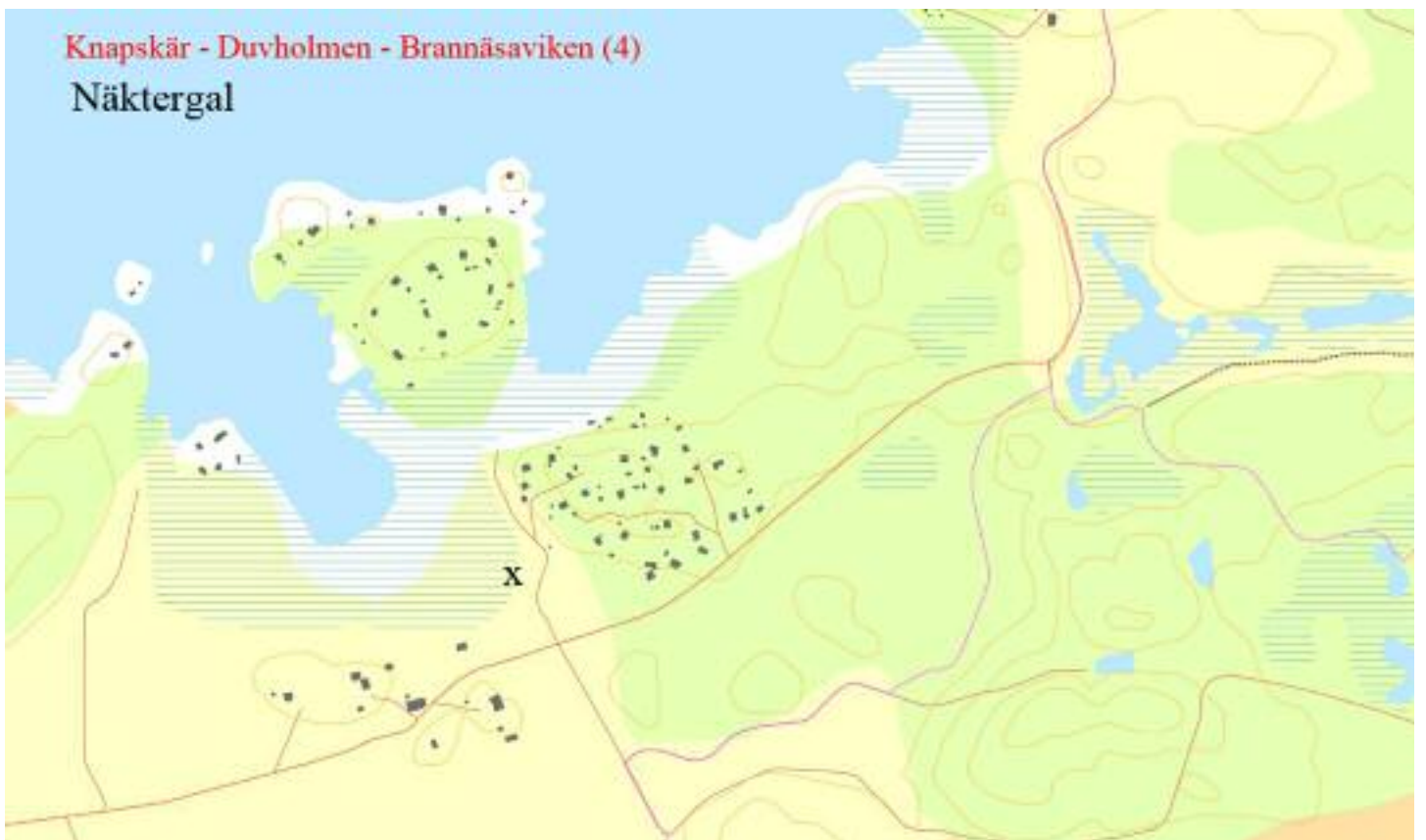
Knapskär - Duvholmen - Brannäsaviken (4)

Kärrensångare

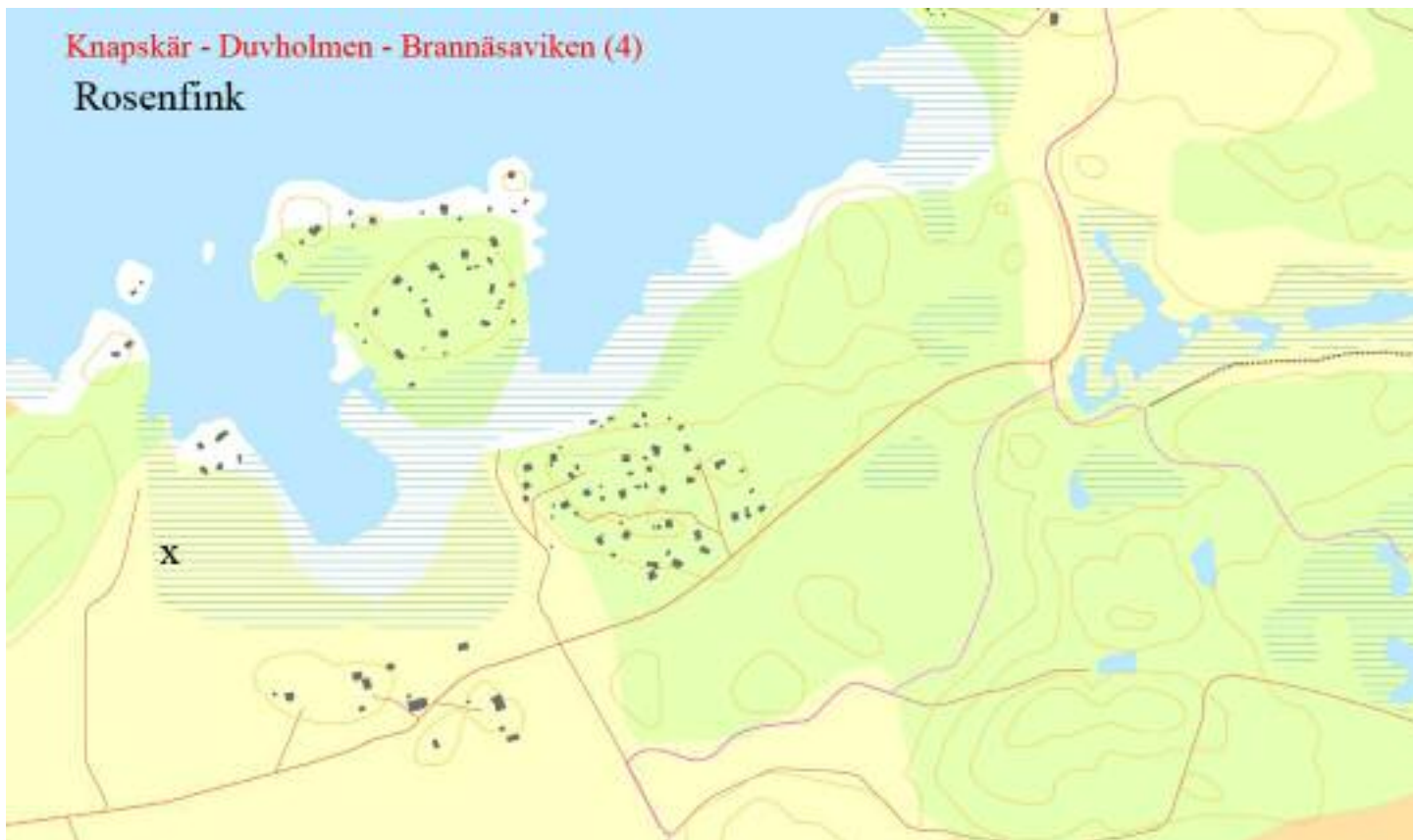
Knapskär - Duvholmen - Brannäsaviken (4)

Näktergal

Knapskär - Duvholmen - Brannäsaviken (4)

Rosenfink

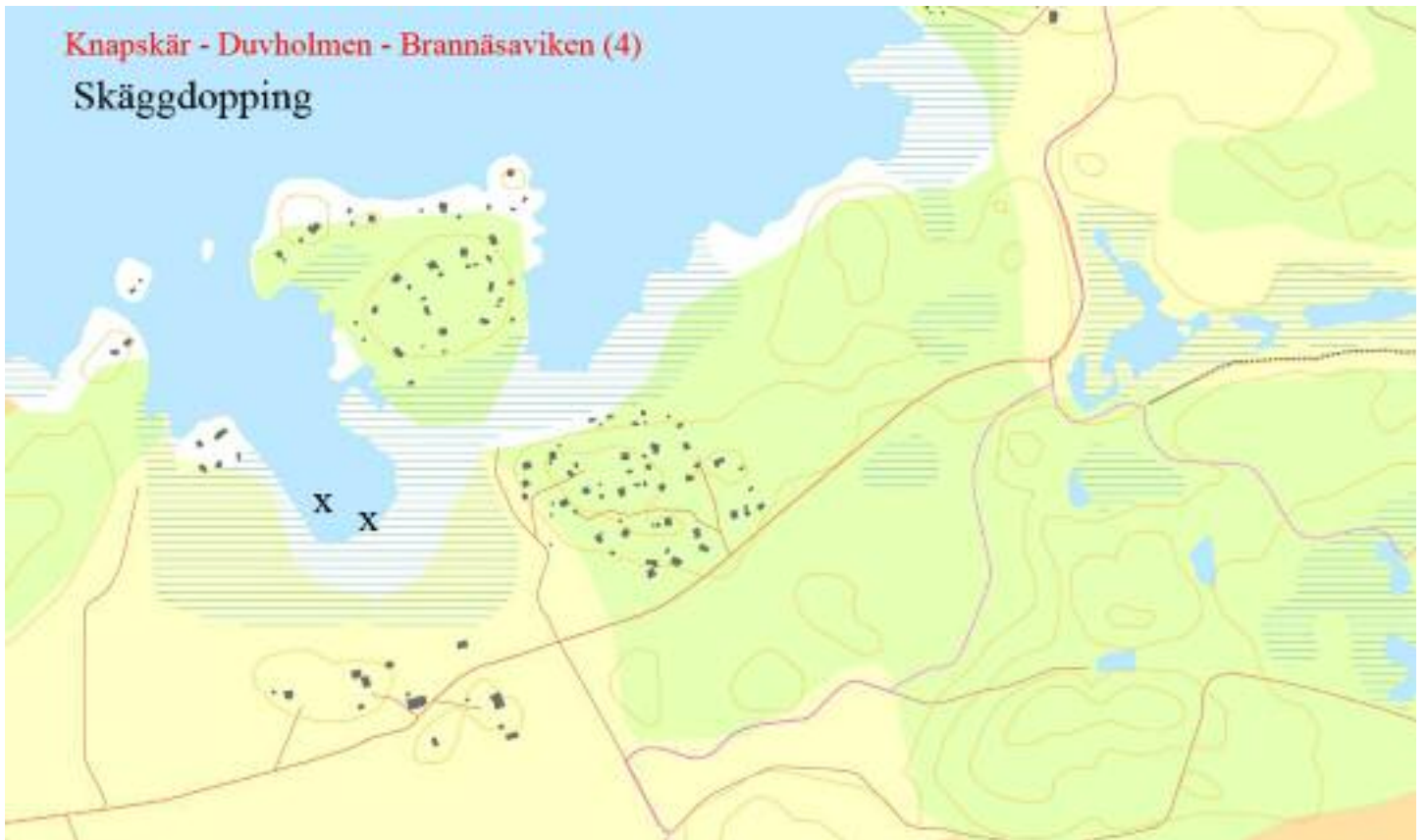
Knapskär - Duvholmen - Brannäsaviken (4)

Rörsångare

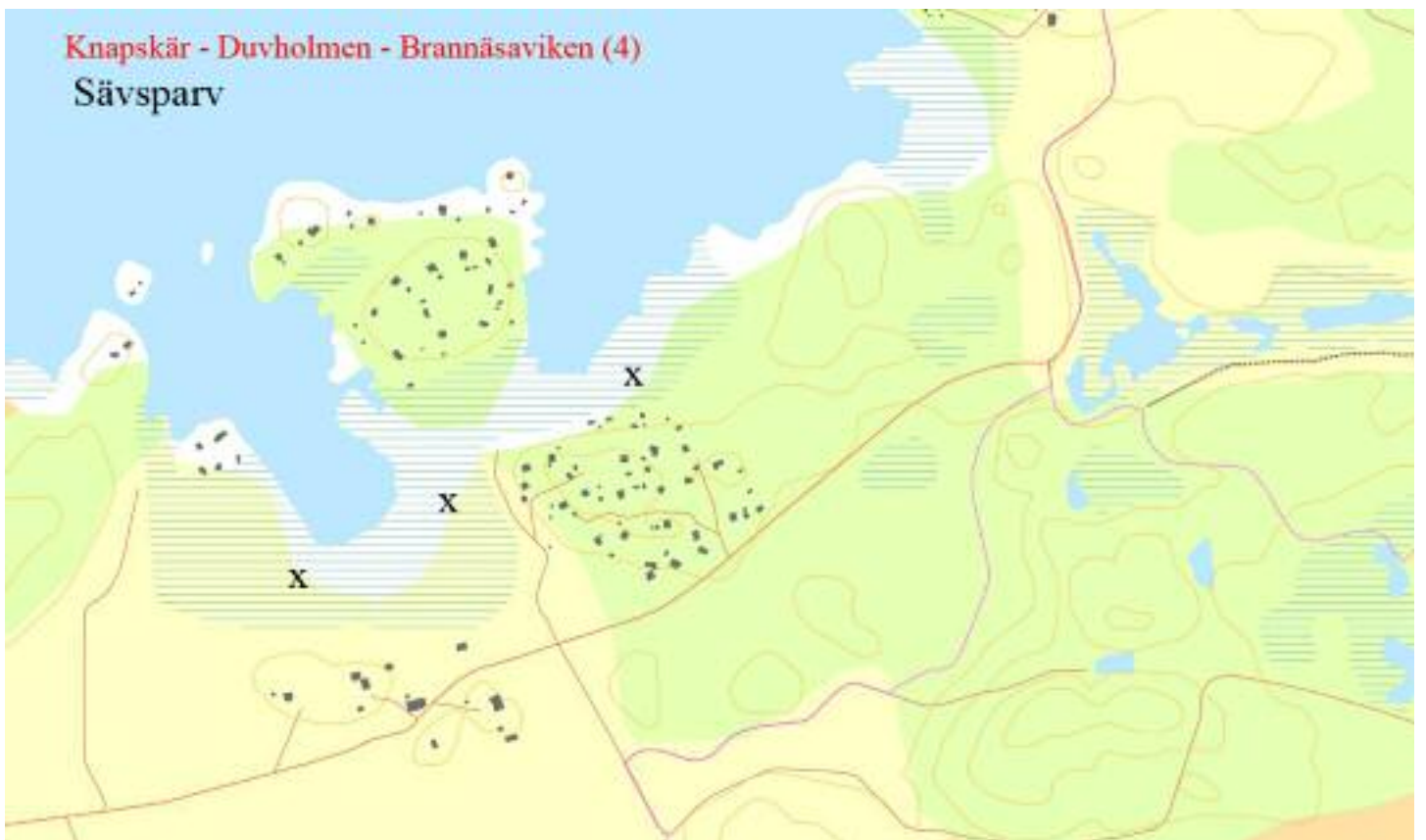
Knapskär - Duvholmen - Brannäsaviken (4)

Skäggdopping

Knapskär - Duvholmen - Brannäsaviken (4)

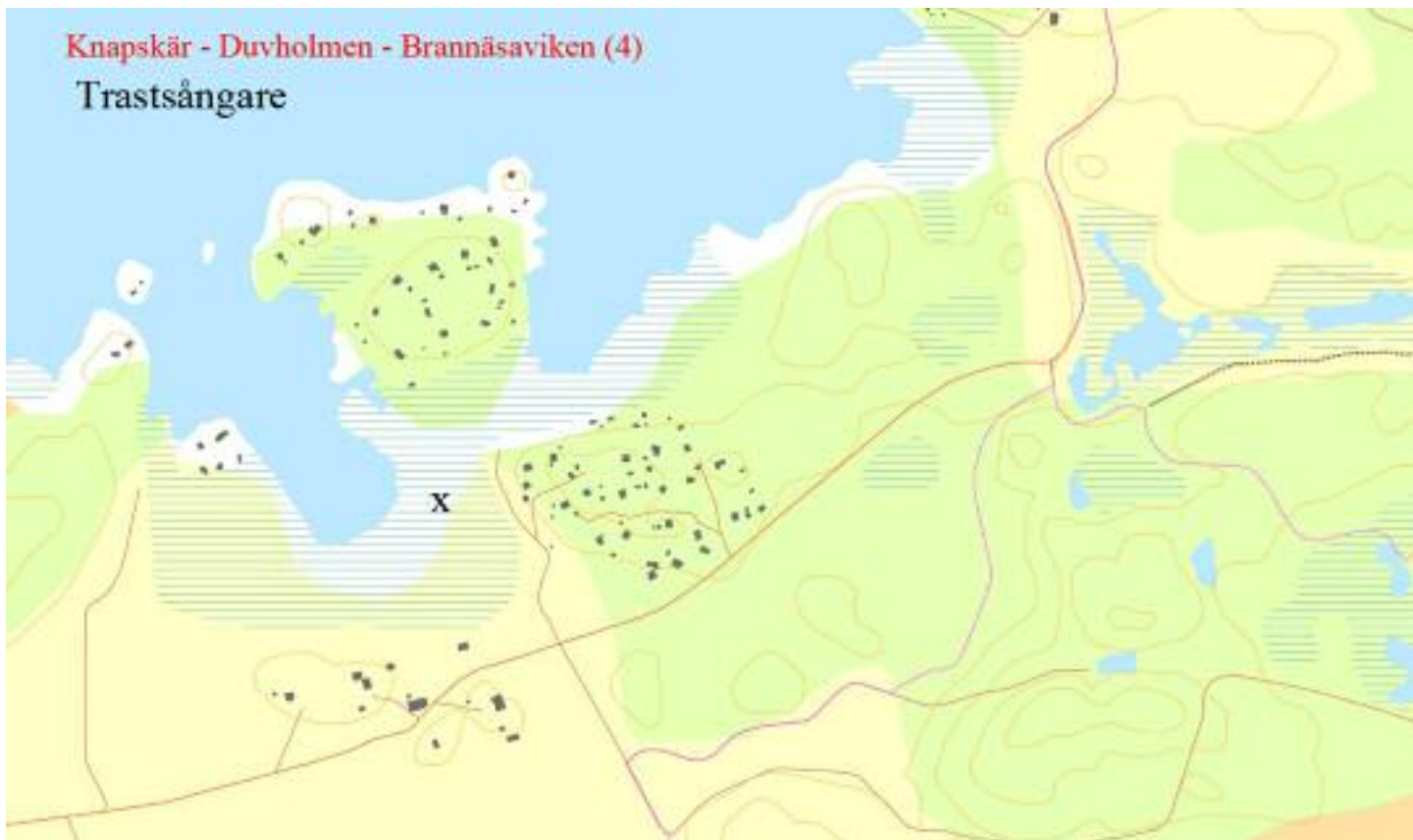
Sävspurv

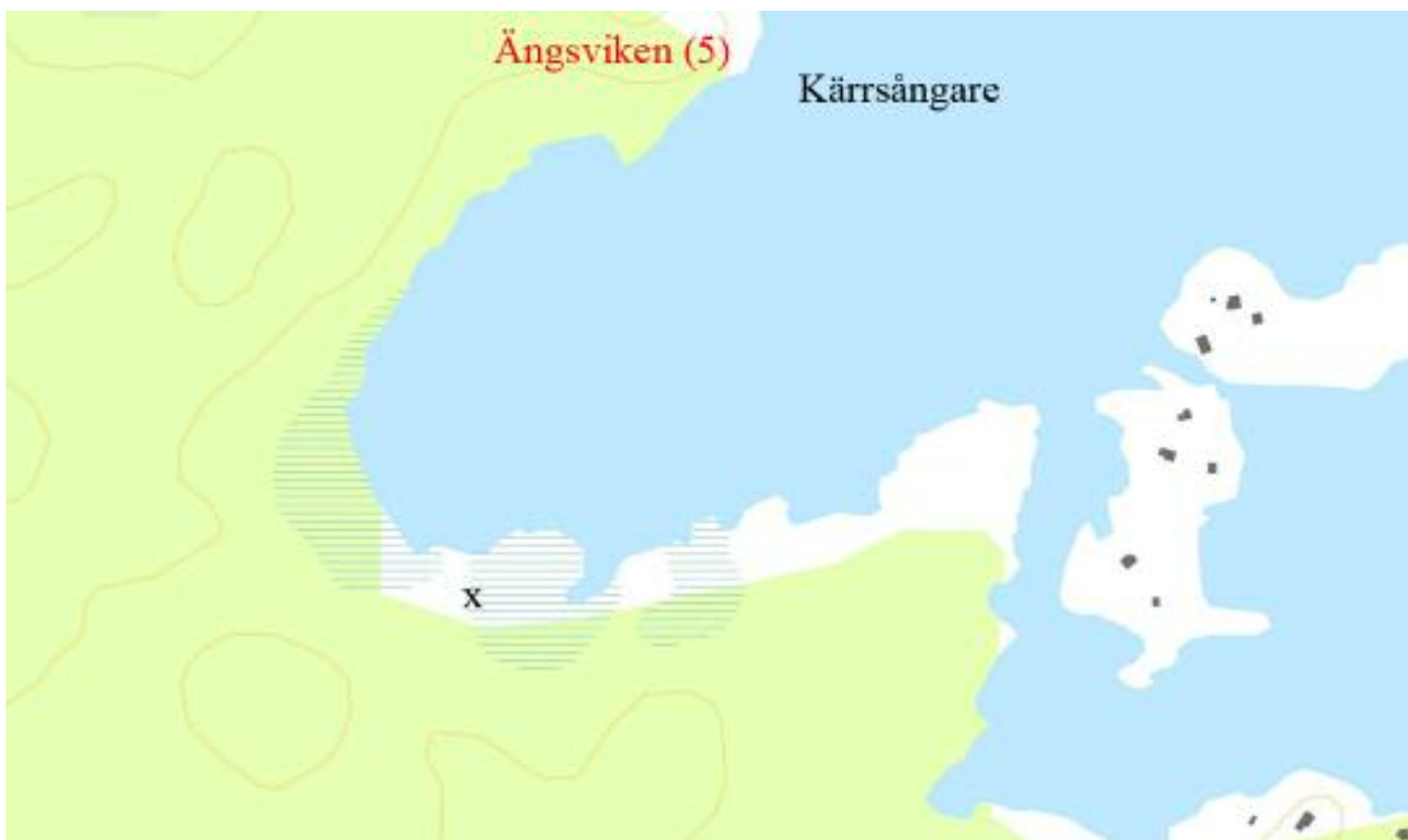
Knapskär - Duvholmen - Brannäsaviken (4)

Trastsångare

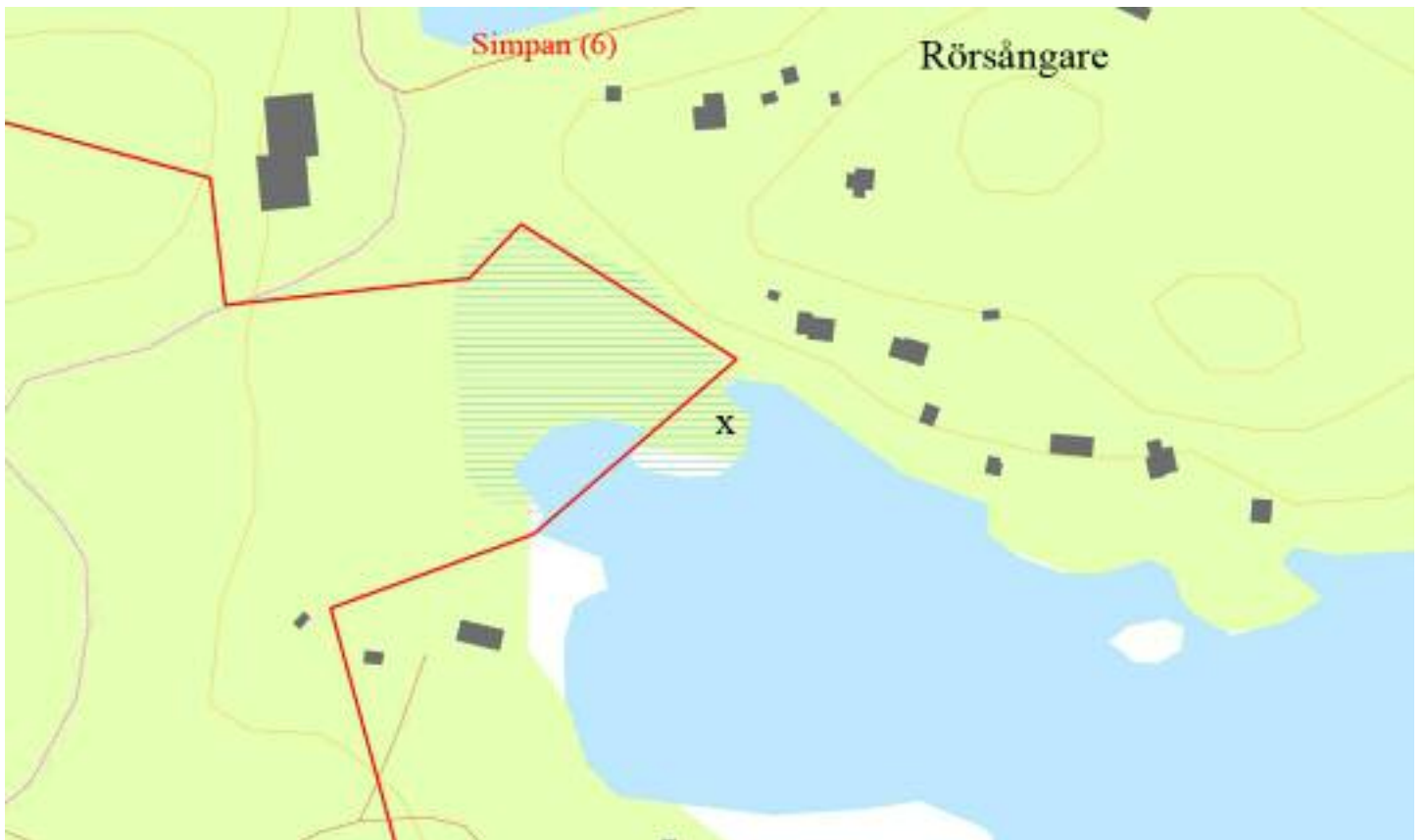
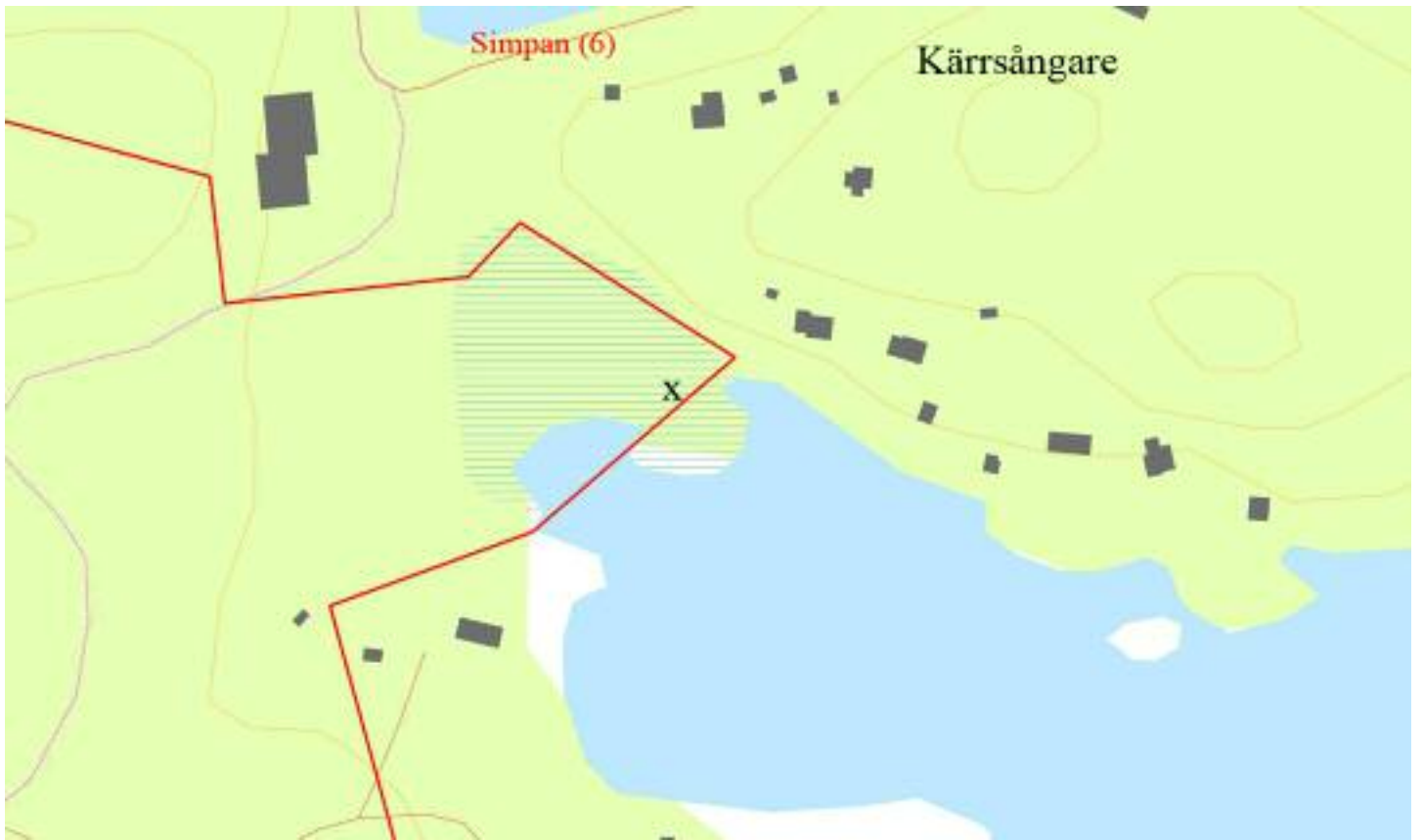

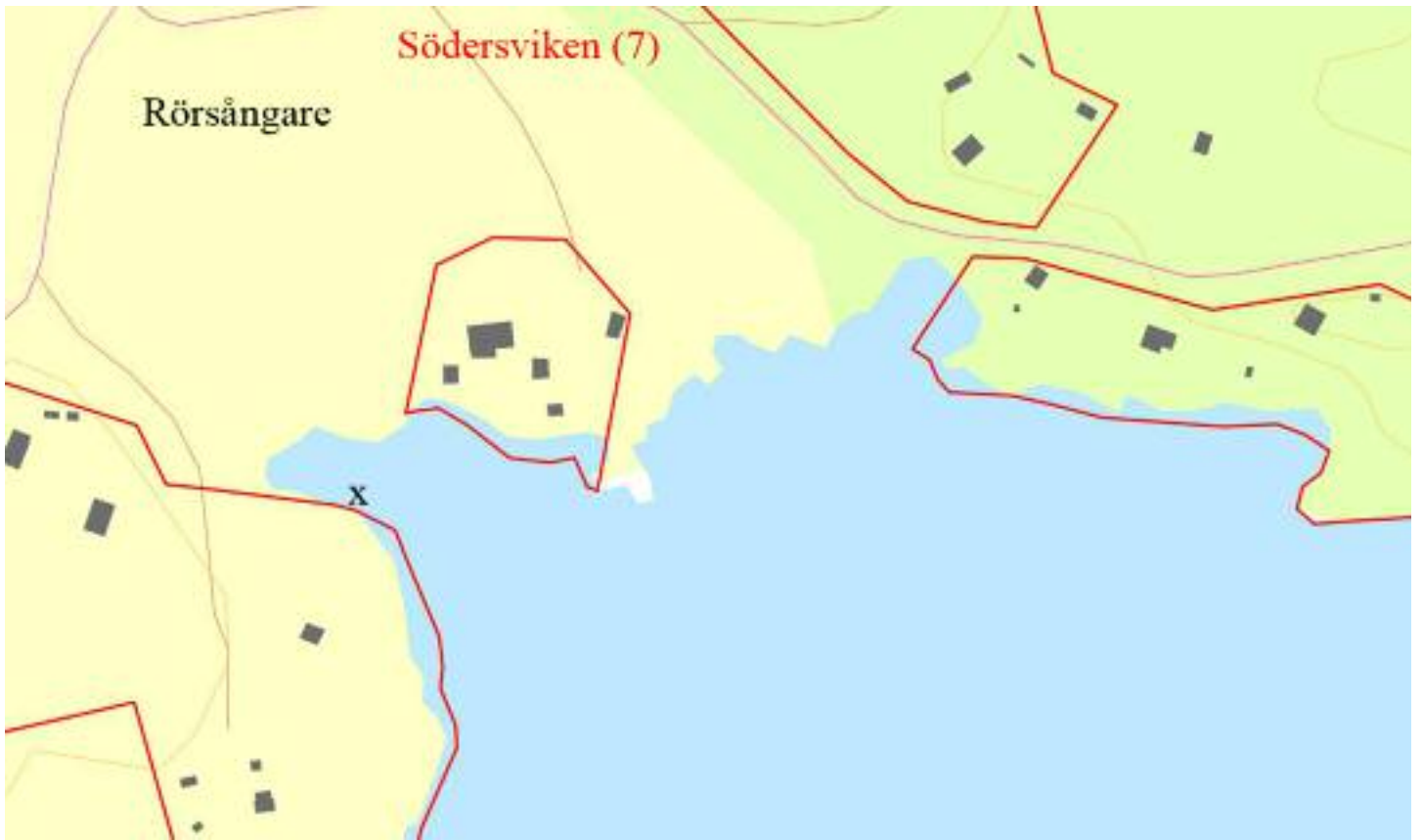
Ängsviken (5)

Kärrsångare

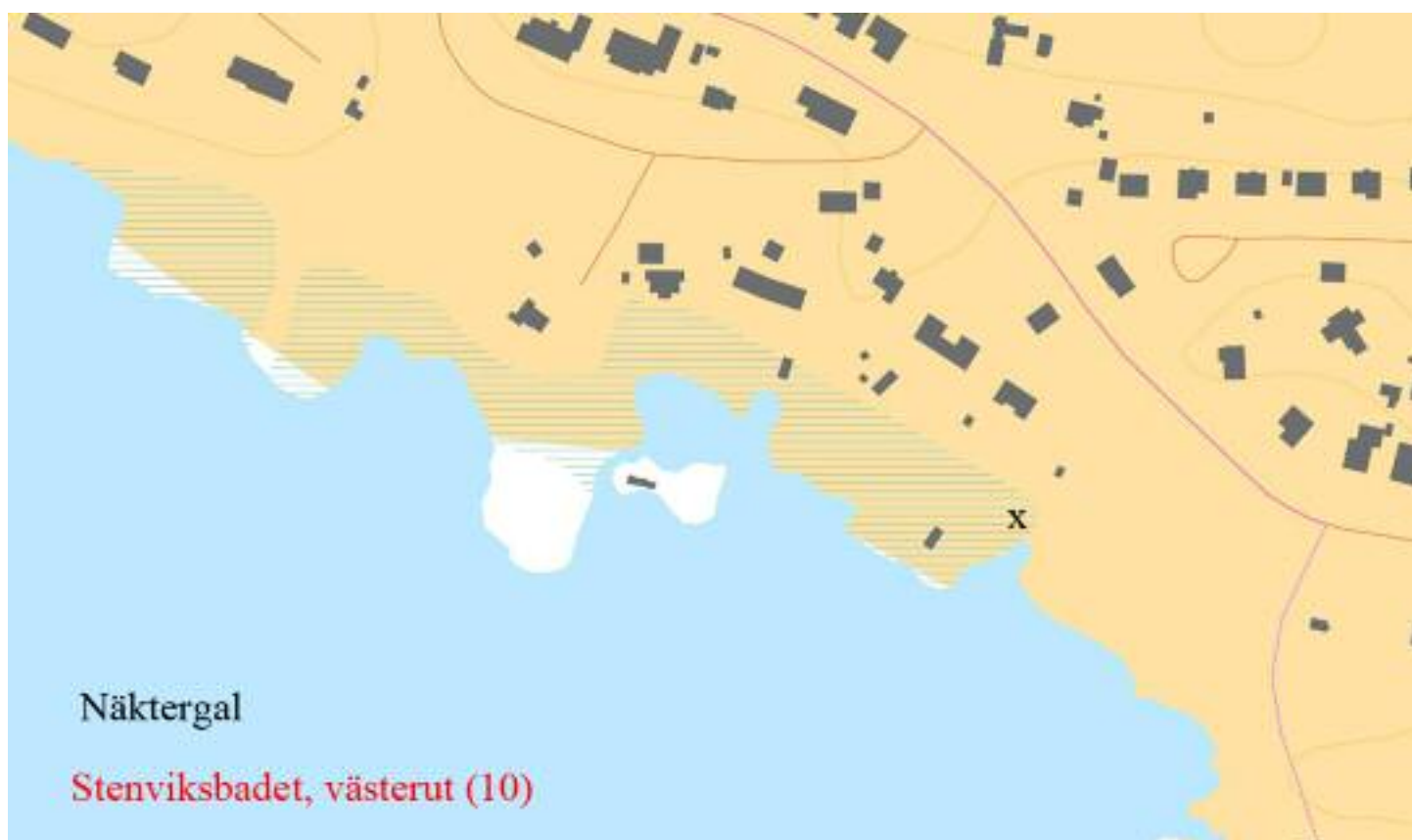

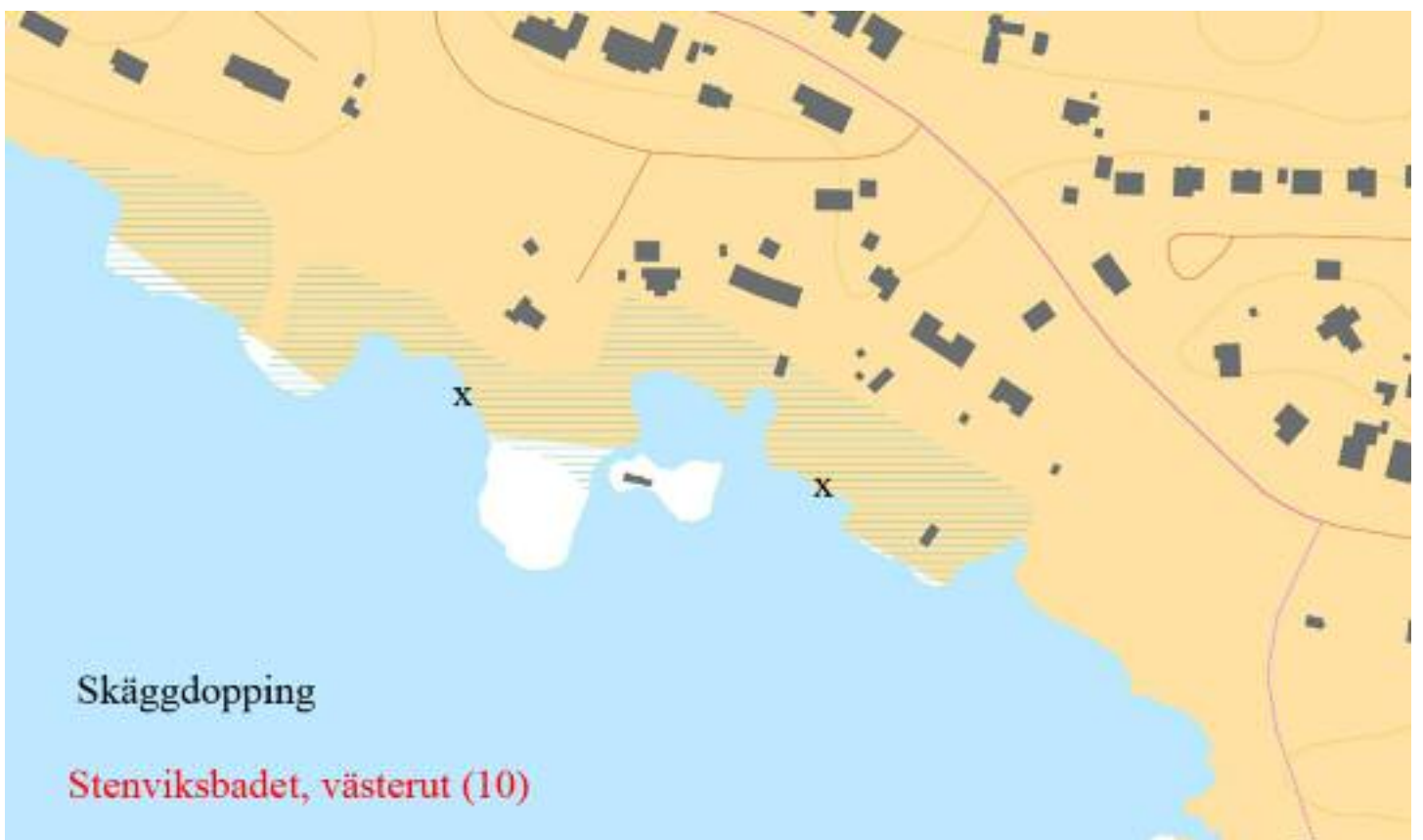
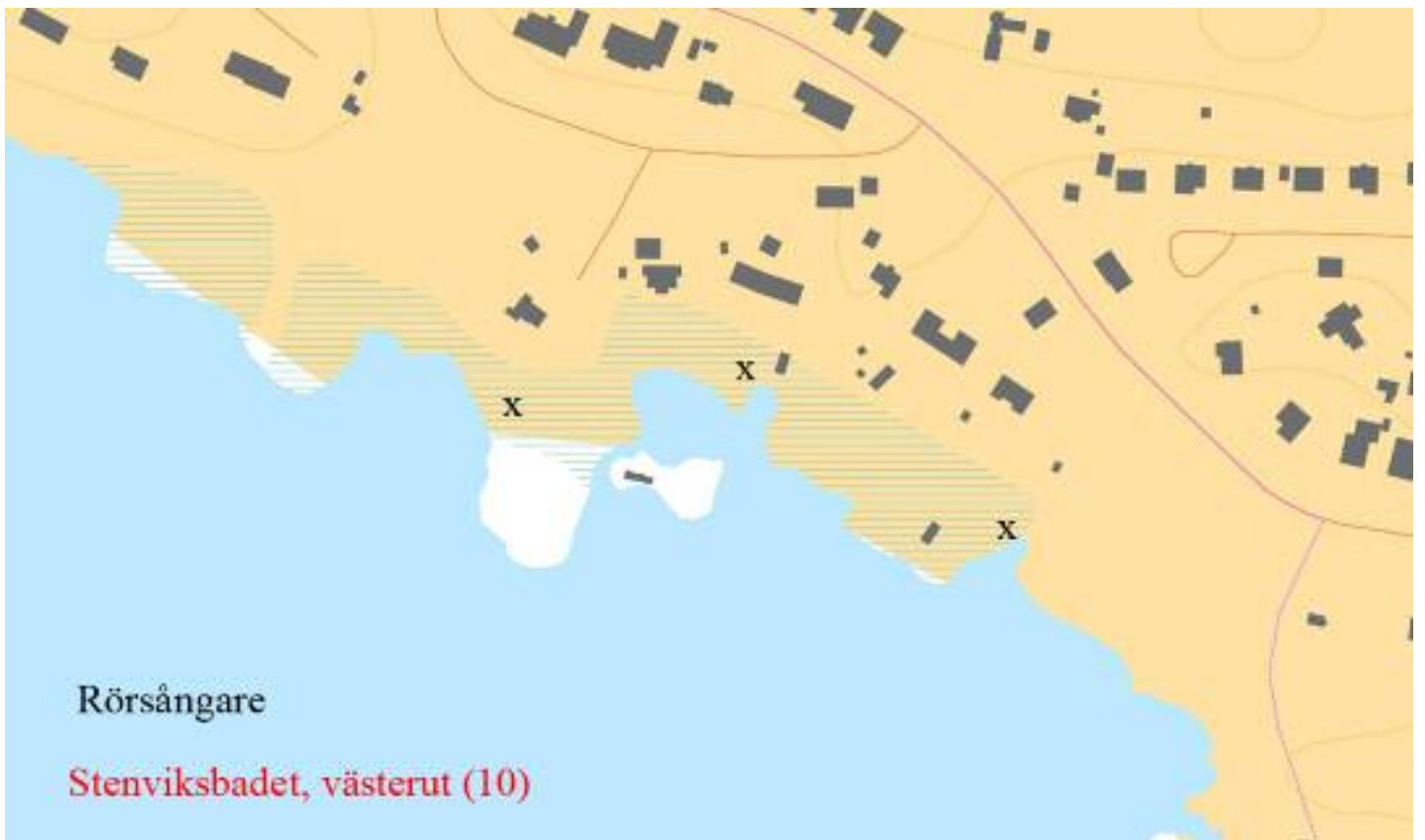
Vassen vid Oxelösunds kanotklubbs
klubbstuga, både norr och söder om (9)

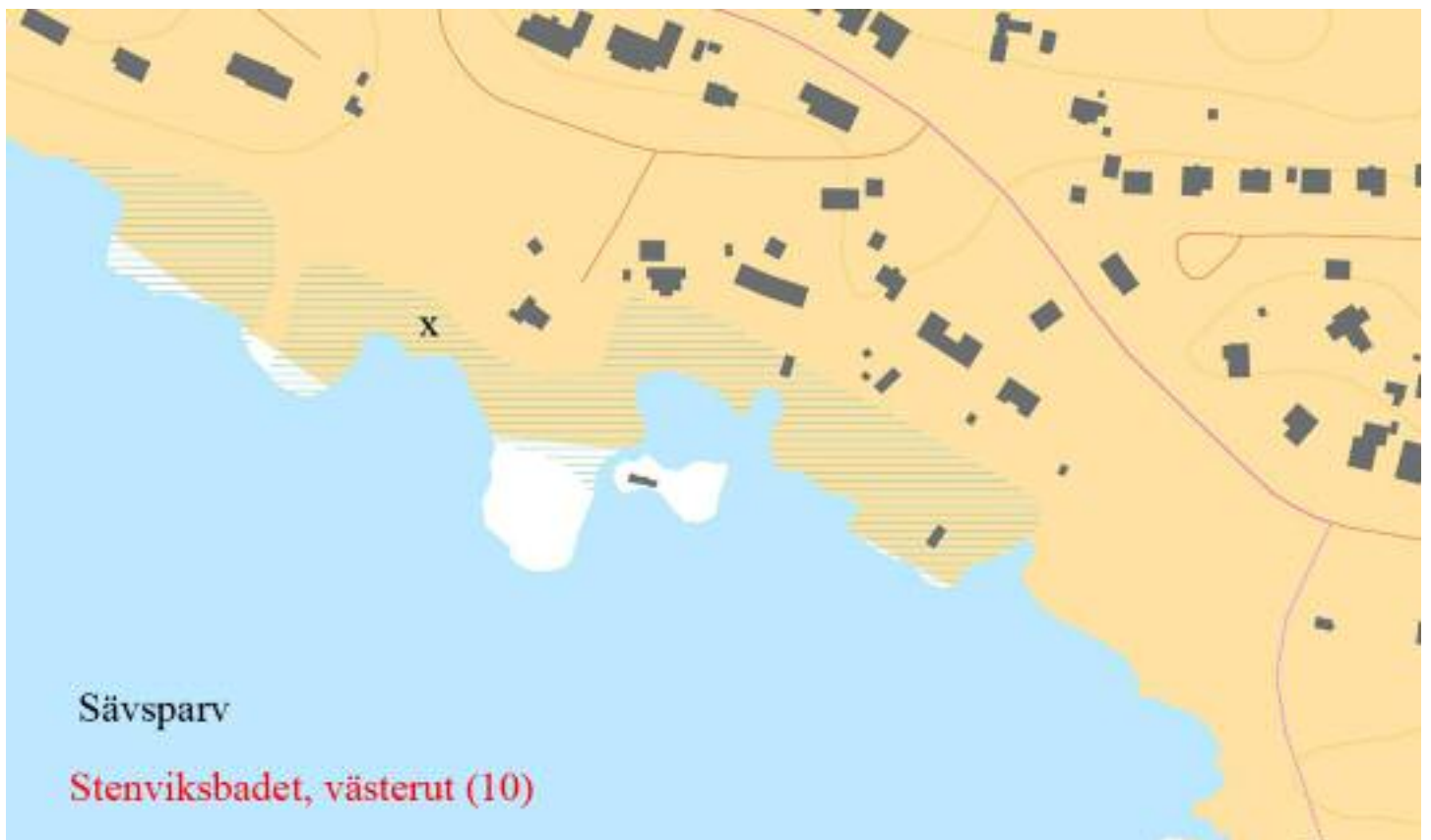
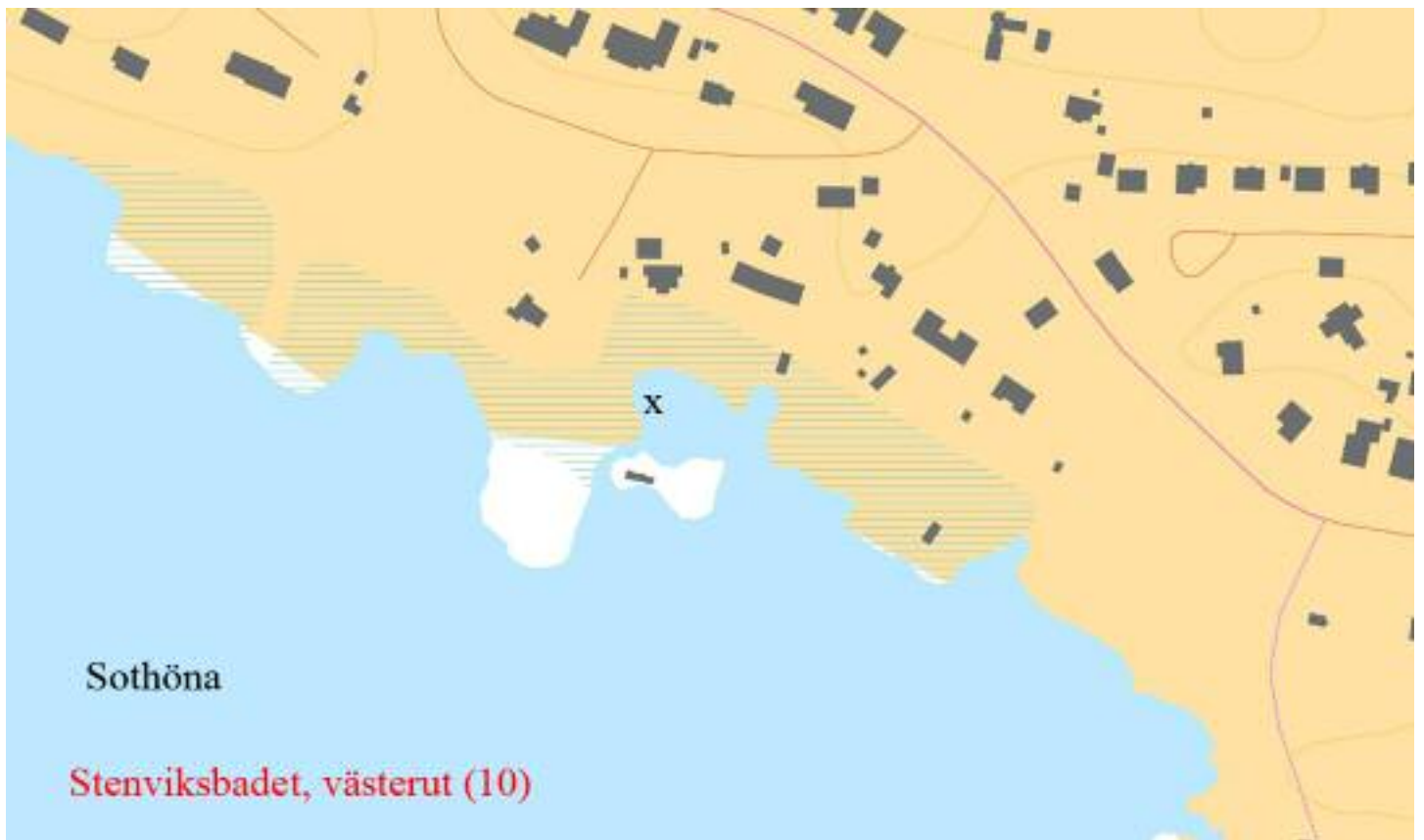
Rörsångare

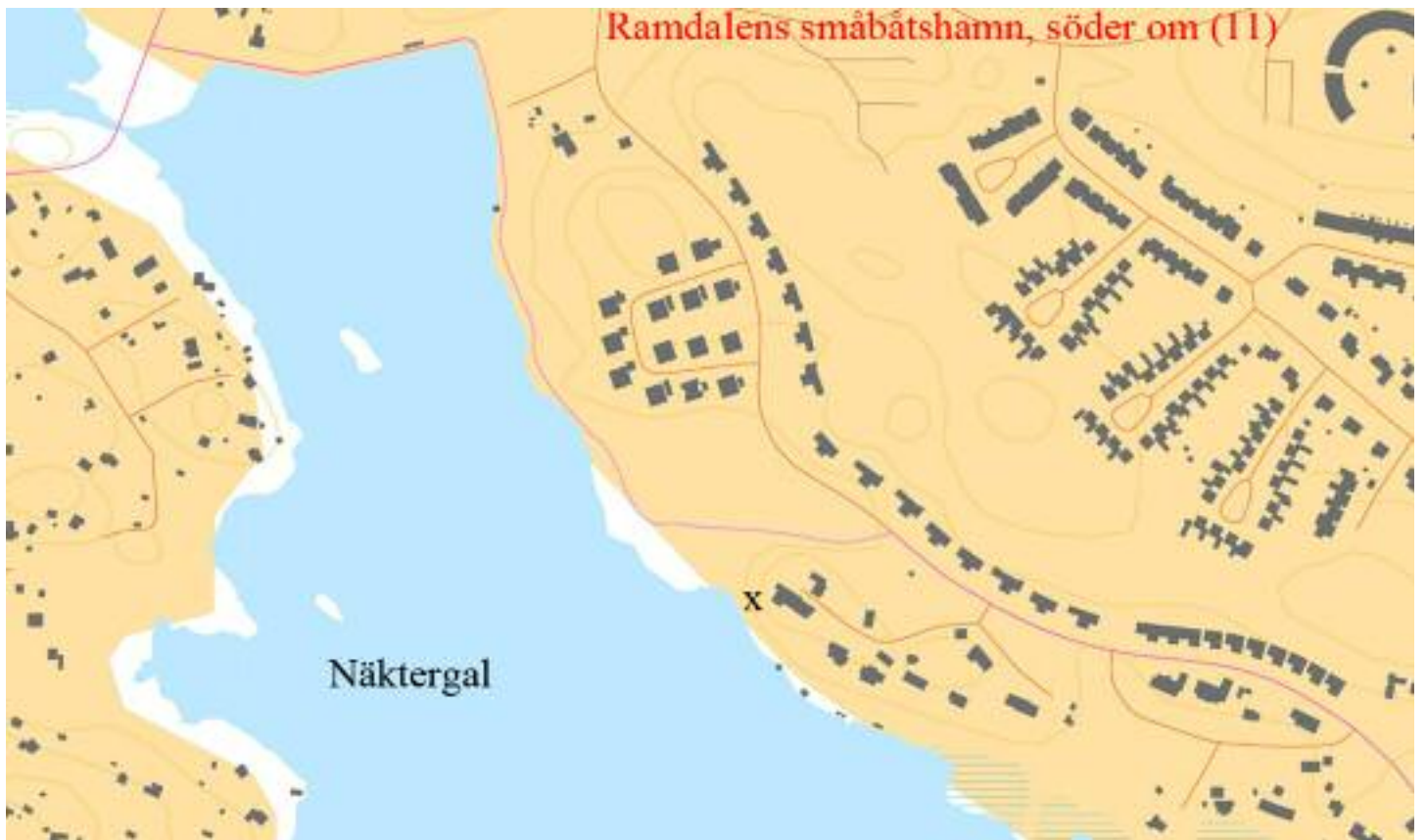
Näktergal

Stenviksbadet, västerut (10)

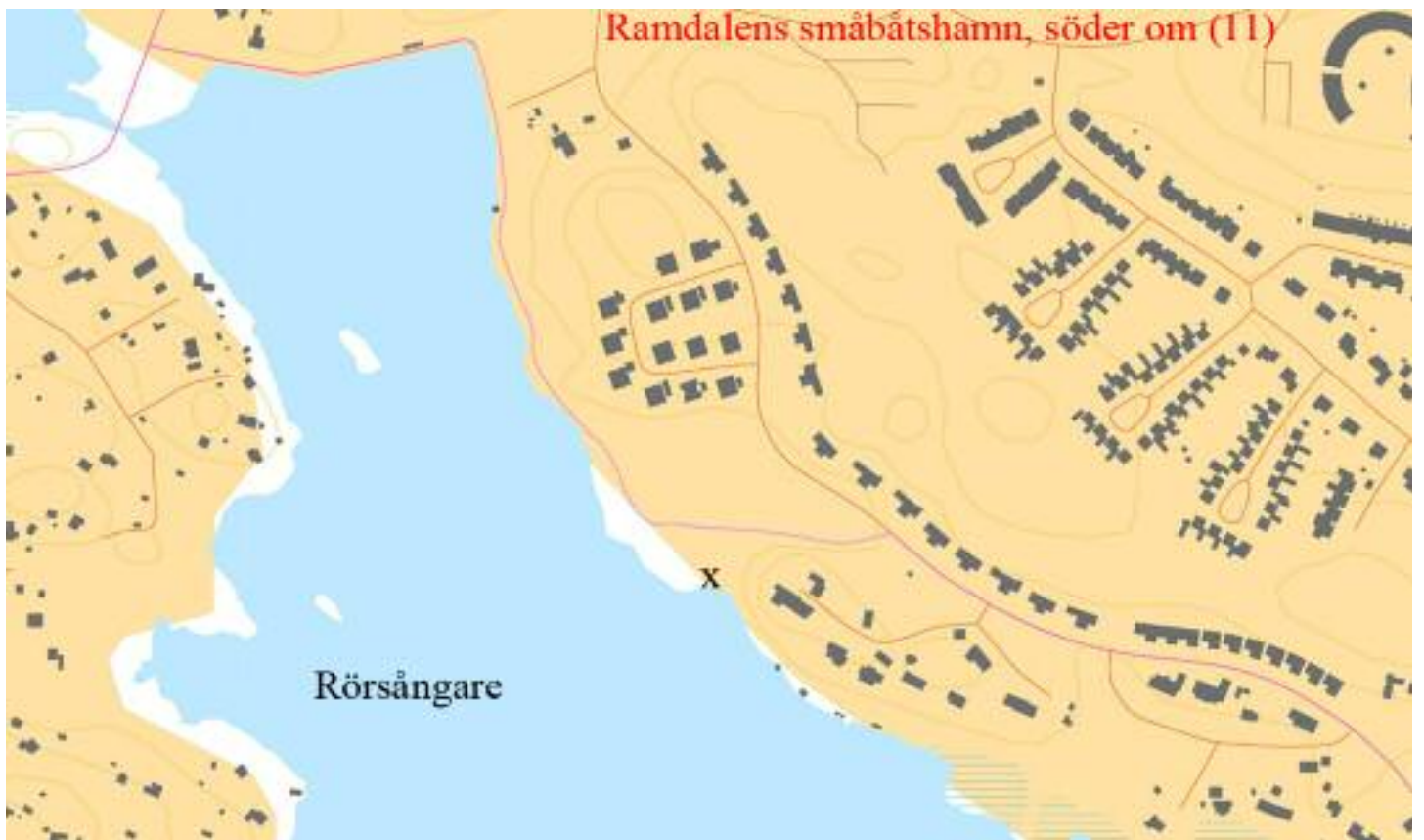

Ramdalens småbåtshamn, söder om (11)

Näktergal

Ramdalens småbåtshamn, söder om (11)

Rörsångare

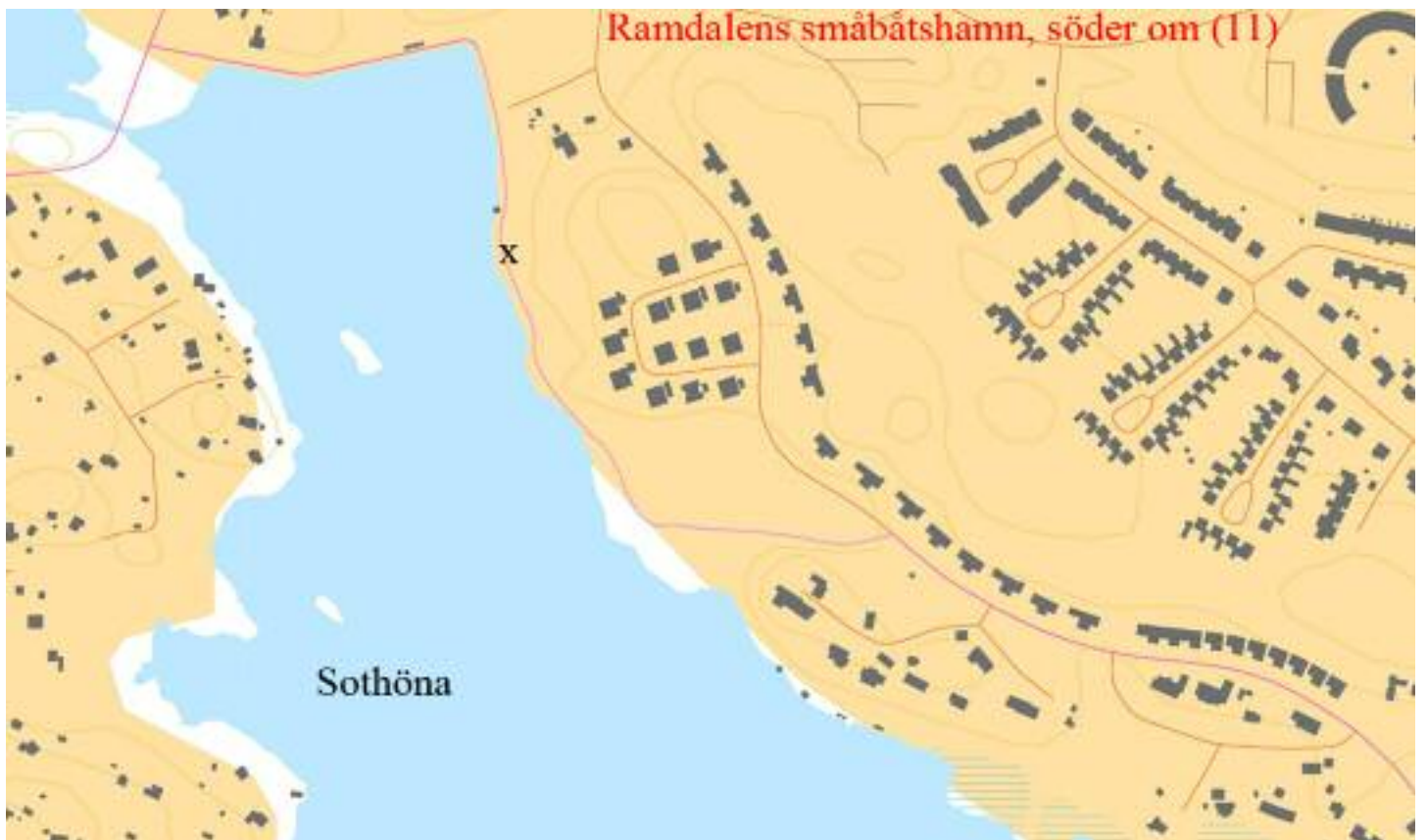

Ramdalens småbåtshamn, söder om (11)

Skäggdopping

Ramdalens småbåtshamn, söder om (11)

Sothöna

Jogersösundet - fram till Jogersöbron (12)
Knölsvan

Jogersösundet - fram till Jogersöbron (12)
Rörsångare

Jogersösundet - fram till Jogersöbron (12)

Skäggdopping

Jogersösundet - fram till Jogersöbron (12)

Sothöna

Jogersösundet - fram till Jogersöbron (12)

Sävspärv

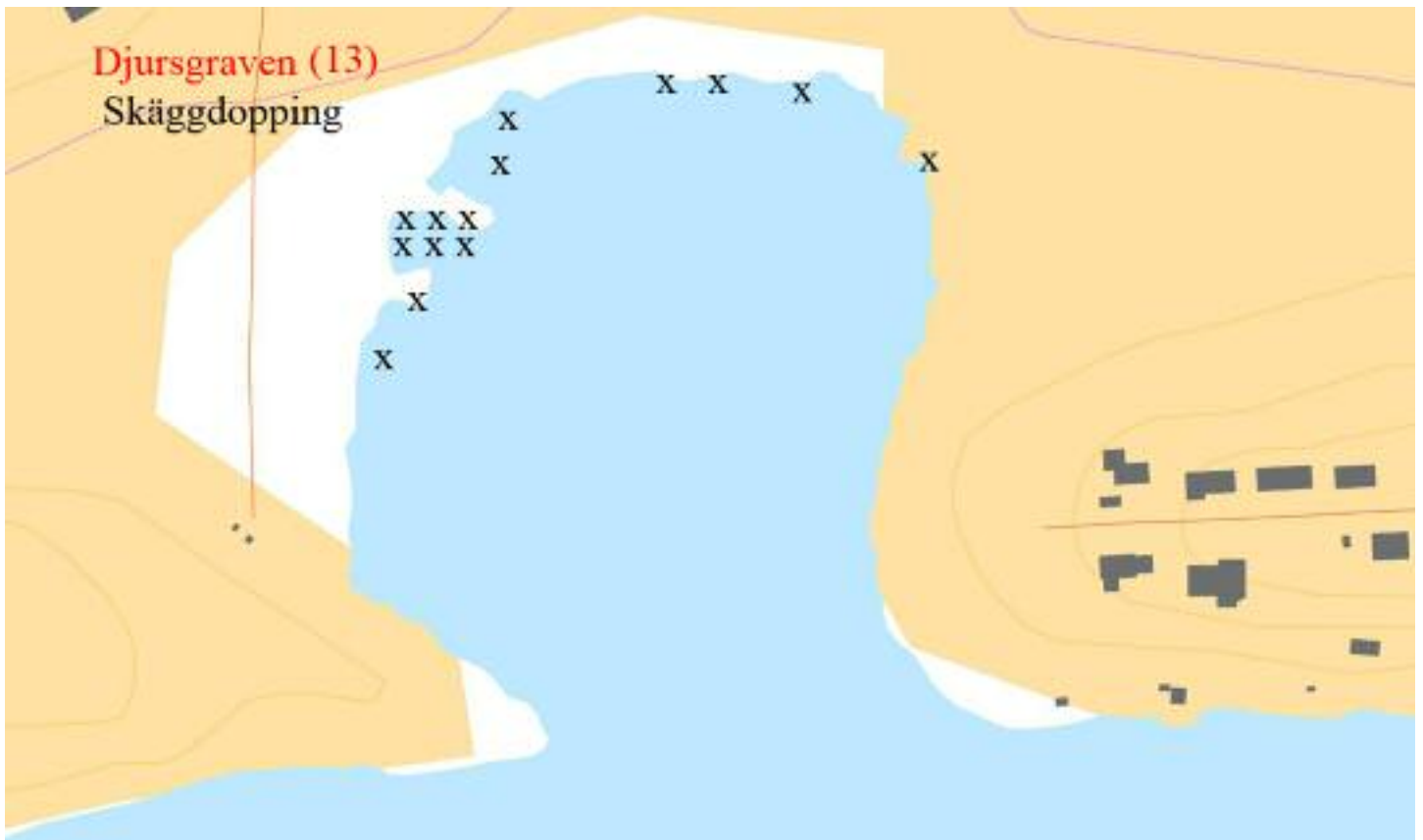

Djursgraven (13)

Kanadagås

Fågelföreningen
Tärnan
Nyköping/Oxelösund